Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

49 йил чиқиши. № 18 (13.578).
21 ЯНВАРЬ. 1967 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА СЕМИНАР-КЕНГАШИ

20 январда Тошкентда идеология ходимларининг республика семинар-кенгаши очилди. Семинар-кенгашда область, шаҳар ва район партия комитетларининг идеология ишлари билан шуғулланувчи секретарлари, область партия комитетлари мактаб бўлимларининг мудирлари, шаҳар ва район партия комитетлари пропаганда ва агитация бўлимларининг мудирлари, область сиёсий маориф уйларининг мудирлари, меҳнаткашлар депутатлари область ва район Советлари ижроия комитетлари раисларининг маданият масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари, республика министрликлари ва идораларининг, газета ва журнал редакцияларининг, ижодий союзлар ва ташкилотларнинг раҳбар ходимлари, Туркистон ҳарбий округининг сиёсий ходимлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари таклиф этилди.

Семинар-кенгашни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

Семинар-кенгашда КПСС XXIII съезди ва идеология ишлари соҳасидаги вазифалар тўғрисида КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг мудири В. И. Степанов доклад қилди.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишоновлар қатнашмоқдалар.

Идеология ходимларининг семинар-кенгаши бир неча кун давом этади. (ЎзТАГ).

ҲАЁТБАХШ ЙЎЛДАН

Советлар диёрининг кўпмиллатли халқлари, бутун тараққийпарвар инсоният дунёда биринчи социалистик давлат туғилган куннинг ярим асрини, шу давлатнинг асосчиси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигини ниҳоятда зўр тантана билан нишонлашга ҳозирлик кўрмоқда. Октябрнинг 50 йиллиги — марксизмнинг, ишчилар ҳаракати идеалларининг, пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги идеяларининг, улуғ Ленин ҳаётбахш таълимотининг буюк тантанасидир.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси зўр куч билан тарих ғилдирагини тамоман янги дунё — социализм дунёси сари буриб юборди. Шонли октябрнинг ҳаётбахш нурлари ҳамма қитъаларга таралди. Революцион фикр, революцион ҳаракат ва революцион қаҳрамонликнинг мангу барқ уриб турган чашмаси бўлмиш Ленин таълимоти жамиятни социал қайта қуриш учун курашаётганларнинг қалбига сингиб кетди.

Совет халқи шонли саналарни муносиб кутиб олишга тайёрланар экан, ўзининг доҳиёна ақл-заковатини, буюк жасоратини революция ишига, меҳнаткашларнинг бахт-саодати учун курашга бағишлаган энг улуғ инсон — Ленинга ўз меҳр-муҳаббатларини изҳор қилмоқда. Партиямиз ва халқимиз коммунистик жамият ғалабасини таъминлашдек улуғвор ва олижаноб мақсадни рўёбга чиқариш учун курашда Ленин таълимотини муқаддас билиб, унинг васиятларига тўла амал қилиб келмоқда. Доҳийнинг таълимоти коммунизм сари ғолибона юришимизда йўлчи юлдуздир.

Октябрь Ватани, ленинизм Ватани — Совет Иттифоқи эллик йил мобайнида ҳозирги замон тараққиётининг юксак босқичига кўтарилди, жаҳондаги энг қудратли давлатга айланди. Биз шонли юбилейни кутиб олар эканмиз, кураш ва ғалабаларнинг ярим асрлик йилномасига якун ясаймиз. Бу йиллар — помешчик-капиталистик тузумдан туб социалистик қайта қурилишларга, эксплуатация нималигини билмайдиган жамиятга ўтиш, халқларнинг эркинлиги, тенглиги, дўстлиги ва қардошлигини гуллатиб, яшнатиш йиллари бўлди.

Тарих тақозоси мамлакатимиз олдига қўйган мислсиз улкан вазифаларни шараф билан ҳал этишда марду-майдон халқимиз фидокорлик, революцион уюшқоқлик, чидам, онглилик, саботлиликнинг юксак намуналарини кўрсатмоқда. Совет халқининг афсонавий қаҳрамонлиги келажак авлодлар учун, ўз мамлакатларининг озодлиги, мустақиллиги, эркинлиги йўлида кураш олиб бораётган халқлар учун абадий ўрнак бўлиб қолади.

Шон-шуҳратларга бурканган Улуғ Ватанимизнинг каттакон маросимига тайёргарлик кун сайин авж олаётган шу кунларда Совет Ўзбекистони босиб ўтган улкан довонларга бир назар ташлайлик. Совет Шарқининг бошқа республикалари сингари капиталистик тараққиёт босқичини четлаб, социализм сари девкор қадам ташлаган ўлкамиз Совет ҳокимияти йилларида мислсиз ривожланди.

Ўзбек халқи Коммунистик партиянинг чексиз ғамхўрлиги, улуғ рус ва бошқа қардош халқларнинг дўстона кўмаги натижасида қашшоқлик, саводсизликка абадий хотима берди. Республикада йирик социалистик саноат, механизациялаштирилган қишлоқ хўжалиги вужудга келди, маданий революция ғалаба қозонди, янги дунё кишилари, янги ахлоқ эгалари камол топмоқда.

Ўзбекистон — Совет Иттифоқининг энг йирик пахта кони сифатида дунёга танилди. Ипак, қоракўл, газ, олтин макони ҳам Ўзбекистон. Республикамизда ишлаб чиқарилган қудратли машиналаримиз эса чет элларда ҳам довруғ солмоқда.

КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларидан чексиз илҳом олиб, меҳнат кўтаринкилигини тобора авж олдираётган республикамиз меҳнаткашлари юбилей йилини янгидан-янги зафарлар билан кутлашга қаттиқ бел боғлаганлар. КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарори ҳар бир меҳнат, ижод аҳлининг қалбини тўлқинлантирди, юксак марраларни эгаллашга чорлади.

«Октябрнинг 50 йиллиги, — дейилади бу қарорда, — алоҳида байрамдир. Шу юбилей кунлари партиямиз ва совет халқи бутун бир тарихий давр ичида босиб ўтилган йўлни якунлайдилар. Биз ўтмишнинг моҳиятини бирма-бир кўздан кечирар эканмиз, коммунистик қурилишнинг янги вазифалари олдимизда турганлигини чуқур англаймиз. Бу вазифаларни муваффақиятли бажариш Маркс, Энгельс, Ленин таълимотига, Коммунистик партияга, совет халқига янги ғалабалар келтиради».

Шонли саналарни юксак сиёсий кўтаринкилик ва ижодий меҳнат ютуқлари билан кутиб олишдек жанговар, шарафли ишга бошчилик қилиш республикамиз партия ташкилотларининг энг муқаддас вазифасидир.

Меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган сиёсий ишларнинг бутун йўналиши Октябрнинг мамлакатимиздаги революцион қайта қуришлар учун бўлган жаҳоншумул тарихий аҳамиятини, унинг жаҳондаги процессларга, бошқа мамлакатларда социалистик революцияларнинг ғалабасига бўлган таъсирини чуқур очиб бериш, социализмнинг капитализмга нисбатан беқиёс афзалликларини, шунингдек, Ўзбекистон Компартияси раҳбарлигида республикамиз босиб ўтган шонли, тарихий жанговар йўлни кўрсатиб беришга қаратилиши лозим.

Республикамиз халқи яратувчилик, ижодкорлик меҳнати билан партия Программасида ва КПСС XXIII съезди қарорларида белгилаб берилган коммунистик қурилишнинг улуғвор планларини тағин ҳам зўр ғайрат кўрсатиб амалга ошириш ишига ўз ҳиссасини қўшади, Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олади.

Суратда: илғор сувоқчилардан Н. Суркачёва ва Н. Зуева ўртоқлар. Улар Тошкентнинг Чилонзор массивида янги уй-жой биноларини тез тиклаётган «Ленинградстрой» трестининг қўли гул ишчиларидан. Трест коллективи 100 квартирали уйлардан 4 тасини қуриб тамомлади. Ҳозир шундай бешинчи уйда қурилиш ишлари олиб борилялти.

А. Тўраев фотоси.

МЕҲНАТ ГАШТИ

Колхоз ва совхозларимизда ўтган хўжалик йилига якун ясалаяпти. Бухгалтерия хоналарида иш ҳар қачонгидан ҳам қизғин. Беш йилликнинг биринчи йили якунлари ўтган йилларга қараганда анча салмоқли. Муваффақиятлар дилларни шод этади Ромитан районидаги Навоий номли колхозда бўлганимизда бош бухгалтер Шарифжон Очилов колхозда ўтган хўжалик йилининг якунлари ҳақида қувониб бундай деди:

— Бу йил хўжалигимизда қолоқлик доғи батамом ювиб ташланди. 1132 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26,5 центнердан ҳосил етиштирдик. Йиллик план 120 процент адо этилди. Топширилган пахтамизнинг ҳаммаси қоп-қанорсиз ташилди. биринчи сортларга қабул қилинди, 500 тонна пахтани «зангори кема»лар ёрдамида териб олдик. 1965 йилга қараганда гектар бошига ҳосилдорлик 8,5 центнер оширилди. Гўшт, сут, тухум, жун, узум, сабзавот, полиз, пилла сотиш йиллик планларини ҳам муддатидан илгари бажардик. Меҳнат — омад деганлари шу-да! Биз сметада кўзда тутилган 1 миллион 152 минг сўм ўрнига 1 миллион 620 минг сўм даромад қилдик.

Хўжалик йилининг якунлари ҳақида гап борар экан, колхознинг 10-бригадаси аъзоларининг қўлга киритган муваффақиятларини тилга олмай иложингиз йўқ. 1965 йилда бу бригадада ҳосилдорлик жуда паст, пахтанинг таннархи эса қимматга тушган эди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти колхозчилар талабини назарга олиб, ана шу қолоқ участкага инженер Ҳайри Наврўзовни бригадирликка тайинлади. Механизатор — бригадир агротехниканинг ҳар бир тадбирини ўз муддатида амалга ошириш учун курашди. Минерал ва маҳаллий ўғитлардан тўғри фойдаланилди. Деярли барча ишлар техникага юкланди. Бу яхши самара берди. Ўртоқ Ҳайри Наврўзов бошлиқ бригада пахтакорлари беш йилликнинг биринчи йилида 81 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 22,5 ўрнига 31,7 центнердан хирмон кўтардилар. Бригадада бир йилдаёқ ҳосилдорлик икки баравар оширилди. Бир центнер пахтанинг таннархи эса 15 сўмга тушди. Бу 1965 йилга қараганда 7,5 сўм кам.

Эндиликда бригада аъзолари фидокорона меҳнатлари шарофатидан мамнун. Бригада пландаги 78.550 сўм ўрнига 114550 сўм даромад қилди. Бу ерда колхозчиларнинг бир ойлик иш ҳақлари эса 120 сўмга тўғри келяпти. Йиллик даромаддан бригада аъзолари кўп ҳақ оляптилар. Звено бошлиғи Ғайбулла Файзуллаев, сувчи Ҳожи Жўраев, механизатор Карим Жўраев ва илғор теримчилардан Тўхта Чориева, Мунаввар Шодиеваларнинг йиллик иш ҳақлари 2700-3100 сўмни ташкил этди.

Моддий манфаатдорликнинг ошганлигидан руҳланган бригада деҳқонлари Андижон область «Савай» совхози коллективининг ташаббусига қўшилиб, юбилей йили совғаларини янада кўпайтириш учун социалистик мусобақани кун сайин авж олдиряптилар. Беш йилликнинг иккинчи йилида ҳар гектар ердан 40 центнерлик маррани мўлжалга олиб ишляптилар. Экин майдонлари чуқур шудгорлаб қўйилди. Ҳайдаш олдидан ерларнинг тупроқ структурасини яхшилаш мақсадида ҳар гектар ерга 450 килограммдан суперфосфат, 8-9 тоннадан чиритилган гўнг солинди. Ерларни текислаш, шўрини ювиш ва яхоб беришга катта эътибор беришяпти. Бригадада ариқ-зовурлар барвақт тозалаб қўйилди. Шўр ювиш, яхоб бериш намунали ўтказилаётир. Далага ҳар куни 35-40 тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқарилиб, махсус гўнгхоналарда чиритиляпти. Бригада аъзолари юбилей йили меҳнат вахтасида туриб, қишки дала ишларини зўр уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Механизаторлардан Карим Жўраев, Жамол Камолов, колхозчилардан Ҳожи Жўраев, Шабон Мавлонова, Сора Ҳошимова, Тўхта Чориевалар социалистик мусобақанинг пешқадамлари бўлмоқдалар.

С. ҚОДИРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИ СОСТАВИДА СЕРГЕЛИ РАЙОНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг илтимоси қондирилсин — Тошкент шаҳри составида Сергели райони тузилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1967 йил 20 январь.
Тошкент шаҳри.

ВЦСПС ПЛЕНУМИ

МОСКВА, 20 январь. (ТАСС). Бугун меҳнат саройининг катта залида касаба союзлари Бутуниттифоқ Марказий Советининг XI пленуми очилди. Пленум касаба союзларининг Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг 50 йиллигига тайёргарликдаги вазифалари ва жаҳон касаба союзлари федерацияси бош кенгашининг XVI сессияси ишларининг якунларини муҳокама қилади.

ВЦСПС раиси В. В. Гришин кун тартибининг биринчи масаласи юзасидан доклад қилди.

НУР ДАРЁСИ

Беш йилликнинг биринчи йилида Ўрта осиё территориясида бир ярим минг километр, ёки белгиланганидан қарийб 300 километр кўп юқори вольтли электр линиялари ўтказилди. Беш йилликнинг иккинчи йилида электр шохобчаларини кенгайтириш соҳасидаги иш ҳажми бир ярим баравар кўпайтирилади. «Средазэлектросетьстрой» трестининг 19 январда Тошкентда бўлиб ўтган партия-хўжалик актив йиғилишида ана шулар ҳақида гапирилди.

Трест бошқарувчиси С. Калоновнинг доклади, сўзга чиққан новатор ишчиларнинг нутқлари Ўрта Осиёда ягона энергетика системасини вужудга келтириш соҳасидаги ишларни жадаллаштириш йўлларига бағишланди.

Ўзбекистонда 800 километр узунликда янги юқори вольтли линиялар пайдо бўлади. Бу линиялар саноат марказлари ва қишлоқларни энергия билан таъминлашни яхшилайди, Амударё этакларида, Қарши ва Мирзачўл даштларида, Қизилқумда қўриқ ерларни ўзлаштиришга ёрдам беради.

Республикалараро энергетик коммуникациялари ривожланиб бормоқда. Ўзбекистондан Қозоғистонга ярим миллион вольт кучланишли Ўрта Осиёда биринчи электр линияси тортилади. Тошкент—Чимкент линиясида дастлабки қадам қўйилди: Тошкент ГРЭСидан шимолроқда биринчи жуда катта тиргак кўтарилмоқда.

Янги линия жанубий Қозоғистоннинг юксалиб бораётган химия саноатини энергия билан таъминлайди. Бу эса биринчи ўринда турган конкрет вазифадир. Лекин беш йилликнинг охиригача Ўрта Осиёда ягона энергетика системасини вужудга келтиришни тугаллашдан иборат иккинчи мақсад ҳам бор. 1970 йилга бориб, ярим миллион вольт кучланишли магистрал линия Жамбулгача давом эттирилиши лозим. Бу ерда эса, ана шу линия Луговой ва Фрунзега борадиган янги линия билан туташади. У ердан эса, линия Иссиққўл соҳилларига ва шундан кейин Олотов чўққилари оша Олмаотагача қурилади. Шундай қилиб, ҳозирги вақтда Тошкент ГРЭСи ҳамда мамлакатда энг йирик бўлган ва Бекобод яқинида қурилган Сирдарё иссиқлик станциясининг энергиясини Жанубий ва Шарқий Қозоғистон ва Қирғизистон олади.

Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистонни бу йил электр шохобчаларининг янги линиялари бир-бири билан боғлайди. Қорақалпоғистон ва Хоразмнинг ҳозирга қадар фақат Тақиятош ГРЭСига таянаётган ёш энергетика системаси биринчи марта ягона энергетика системасига уланади. Тақиятошдан Урганчгача линия қурила бошланди. Бу линия сўнгра ғарбдан Амударё томон, Дулдул тоғ тизмалари томон давом эттирилади. Бу ерда эса, ана шу линия шарқдан Навоий ГРЭСидан бу ерга томон тортилган электр трассаси билан уланади.

Гидростанциялар ва газ ёқилғиси билан ишлайдиган йирик ГРЭСлардан қувват оладиган Ўрта Осиёдаги ягона энергетика системаси мамлакатда энг тежамли система бўлиб қолади.

Қурилиш кўламининг кенгайтирилаётганлиги ва суръатларининг жадаллаштирилаётганлиги муносабати билан «Средазэлектросетьстрой» тресті янги машина-ускуналар олмоқда.

Йиғилишда Совет ҳокимиятининг юбилейи шарафига юксак мажбуриятлар қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

«КОСМОС-138» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1967 йил 19 январда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-138» учирилди.

Йўлдош ичига 1962 йил 16 мартда ТАСС эълон қилган программага мувофиқ, космик фазони тадқиқ қилишни давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни қайта ишлаб чиқмоқда.

САЙЛОВ КАМПАНИЯСИНИНГ ХРОНИКАСИ

Киров номли канал билан ўралган эски Мирзачўл чеккасида яқиндагина бекор ётган жойлар бор эди. Ҳозир эса бу ерда Мирзачўл чўлқуварлари учун янги Гулистон шаҳри қурилмоқда. Меҳнаткашлар депутатлари Сирдарё область Совети ижроия комитетининг қарорига биноан шаҳарда область Советига сайлов ўтказувчи икки янги округ — Ульянов ва Островский сайлов округлари ташкил қилинди.

Кейинги вақтларда йирик пахтачилик совхозлари, янги саноат корхоналари вужудга келган Мирзачўл қўриқ ерларида кўплаб янги сайлов округлари ташкил қилинди. Қўриқ ердаги «Фарғона», «Андижон», «Самарқанд» совхозлари территориясида биринчи марта сайлов округлари ташкил қилинди.

Шу кунларда сирдарёликлар область сайлов комиссияси составига номзодлар кўрсатмоқдалар. Дастлабки номзодлар қаторида медицина ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси Л. Е. Романченко, 26-совхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи А. Рустамов, область партия комитети партиявий-ташкилий бўлимининг мудири В. А. Рассохин бор.

* * *

Меҳнаткашлар депутатлари Сурхондарё область Советига сайлов ўтказувчи сайлов комиссияси составига область касалхонасининг врачи В. М. Мухина, касаба союзлари область советининг раиси Ғ. Ф. Мўминов, Шўрчи районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси У. Йўлдошев, Шеробод пахта тозалаш заводининг смена мастери Б. Сатторов ва Сурхондарё меҳнаткашларининг бошқа вакиллари тавсия этилди.

* * *

Фарғона областининг шаҳар ва қишлоқларида область сайлов комиссияси составига номзодлар кўрсатилмоқда. Область касаба союзлари совети президиумининг кенгайтирилган мажлисида область касаба союзлари советининг раиси У. Абдуллаевни сайлов комиссияси составига тавсия этишга қарор қилинди. Ленинград районидаги Ленин номли колхоз аъзолари мажлисида колхоз раиси С. Қўчқоровни сайлов комиссияси составига номзод қилиб кўрсатдилар. Номзодлар орасида «Чимён» нефть конининг дизель машинисти А. Пўлатов, Қува район медицина бирлашмасининг врачи И. Мурзулуков, Фарғонадаги 14-мактаб директори Ф. И. Бирюкова бор.

* * *

Самарқанд шаҳар партия комитети бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинарини ўтказди. Семинарда сайловчилар ўртасида оммавий агитация ишларининг амалий вазифалари муҳокама қилинди.

(ЎзТАГ).

«Узсельхозтехника» ходимлари маслаҳатлашмоқдалар

ФАРҒОНА, 19 январь. (ЎзТАГ). Фарғонада «Узсельхозтехника» бирлашмаси ходимларининг республика миқёсидаги икки кунлик кенгаш-семинари тамом бўлди. Семинар қатнашчилари беш йилликнинг иккинчи йилида Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалигининг моддий-техника таъминотини янада яхшилаш вазифаларини муҳокама қилдилар.

Семинар қатнашчилари Бағдод, Охунбобоев районлари, Фарғона область савдо базаларида бўлиб, уларнинг иш тажрибаси — ҳисобга олиш формалари ва қишлоқ хўжалик техникасини сақлаш, савдо корхоналари ускуналаридан фойдаланиш практикаси билан танишдилар.

ЧОРВАДОРЛАР ТОРТИҒИ

Шаҳрисабз райони чорвадорлари давлатга 308 тонна ўрнига 336 тонна семиз гўшт топшириб, биринчи квартал планини муддатидан илгари ошириб адо этдилар. Бундай ғалабани қўлга киритишда Киров номли, Ленин номли, Улуғбек номли, «Гулистон» ва «Ўзбекистон» колхозлари чорвадорларининг ҳиссаси салмоқли бўлди.

Район хўжаликлари давлатга иккинчи квартал ҳисобига гўшт топширмоқдалар.

Ю. УМИРОВ,
Қашқадарё области.

ЯНГИЛИК ТАРҒИБОТЧИСИ

Энг яхши лекторларимиз

Районимиз колхоз ва совхозларида бу кишини ҳамма танийди. Унинг мароқли лекция ва суҳбатларидан қишлоқларимизнинг ёш-кекса ҳамма кишилари баҳраманд бўлган. Агротехника билими ва деҳқончилик маданиятининг жўшқин тарғиботчиси коммунист Муҳаммади Оқназаров бир неча йилдан бери Қамаши пахтакорларининг қадрдони ва маслаҳатчиси сифатида обрў қозониб келмоқда.

Муҳаммади ёшлигиданоқ ота касби — пахтачиликка ихлос қўйди. Мактабда ўқиб юрган кезларида ўзи туғилиб-ўсган «Фарғона» совхози далаларида меҳнат қилди. Ана шу вақтларда далаларнинг мафтуни, илғор пахтакорларнинг шогирди бўлиб қолган эди. Пахтачилик илмини чуқур эгаллаш иштиёқи уни Самарқанд қишлоқ хўжалик институтига етаклади. Бўлғуси агроном илм даргоҳида агротехника фанига ихлос қўйиб ўрганди. Олимларнинг мазмундор лекцияларини мириқиб тинглади. Эшитган ва ўқиганларининг ҳаммасини дилига жо қилиб олишга ҳаракат қилди.

Институтни имтиёзли диплом билан тамомлаган ёш агроном Карл Маркс номли совхознинг тажриба участкасида ишлай бошлади.

— Мустақил ишнинг дастлабки кунлариданоқ, — дейди у, — агротехника билимидан ҳамма баҳраманд бўлган тақдирдагина деҳқончиликни юксалтириш мумкин экан деган хулосага келдим.

Шу хулоса уни меҳнат аҳлини агротехника фанининг тилсимларидан огоҳ этишга даъват этди. Бу мақсадини амалга ошириш учун лекция пропагандасидан фойдаланишга аҳд қилди. Бундан уч йил муқаддам «Билим» жамиятига аъзо бўлиб кириб, ўзи ишлаётган тажриба участкасида илғор агротехникани жорий этди. Совхознинг бошқа участкаларидаги камчиликларни тугатиш устида астойдил бош қотирди. Етакчи ғаллакорларнинг илғор иш тажрибасини тинмай оммалаштирди. Илғор агротехника қоидалари, тупроқ унумдорлигини ошириш йўллари, сувдан оқилона фойдаланиш, механизациянинг роли, минерал ва маҳаллий ўғитнинг мўъжизаси ҳақида бригадама-бригада юриб, суҳбатлар ўтказди, лекциялар ўқиди.

Совхоз ғалла ҳосилдорлиги жиҳатидан биринчи ўринга чиқиб олган, маккажўхори ва бошқа экинлар ҳосилдорлиги бўйича ҳам етакчилик қилаётган экан, бунда коллектив қатори янгилик тарғиботчиси Муҳаммади Оқназаровнинг ҳам улуши бор.

Кишилар қалбига йўл топабилиш маҳорати, меҳнат аҳли онгига илғор фан ва тажриба ютуқларини сингдириш санъати ва ударлиги туфайли уни район ишлаб чиқариш бошқармасига бош агроном этиб тайинлашди. Бу вазифада М. Оқназаровнинг иккинчи истеъдоди — лекторлик фаолияти яна такомиллашди. Ўртоқ Оқназаров бошқармадаги барча хўжаликларда лекция ўқиш имкониятига эга бўлди. Хўжаликлардаги турли манзараларни кўриш, деҳқончилик усталари билан тез-тез учрашиб туриш у ўқиётган лекцияларнинг мазмунини бойитди.

Янгилик тарғиботчиси бўлган М. Оқназаров маҳаллий ўғит фабрикаси — компост тайёрлашни барча хўжаликларда жорий этиш жонкуяри сифатида «Партия XXII съезди» колхозида алоҳида участка ажратиб, бу ерда компост тайёрлашга бошчилик қилди. Бу тажрибани бошқармадаги ҳамма хўжаликларнинг мутахассислари келиб кўришди. Тажриба-семинарда Муҳаммади Оқназаровнинг ўзи компостнинг самараси ҳақида мароқли лекция ўқиди. Ҳозир райондаги кўпчилик хўжаликлар шу йўл билан ўғит тайёрлаб ерни тўйдирмоқдалар.

Лекторлик санъатини моҳирлик билан ўзлаштириб олаётган ўртоқ Оқназаров қишлоқ хўжалик ишларининг ҳар бир мавсумида ўша давр талабига қараб экин парваришига доир лекция ва суҳбатлар текстини тузади ва хўжаликларда ўқийди.

Лектор ташкилотчилик ишини илғор тажрибаларни оммалаштириш билан бирга қўшиб олиб бориб, қишлоқ аҳли ўртасида катта обрў-эътибор қозонди. Унинг лекциялари маҳаллий фактларга бойлиги, баён қилинган фикрларнинг лўнда ва ҳаётийлиги билан ажралиб туради.

Агроном Муҳаммади Оқназаров «Билим» жамиятининг район бўлими ҳузуридаги қишлоқ хўжалик секцияси аъзоси сифатида қишлоқ хўжалик билимларини моҳирлик билан пропаганда қилмоқда. Унинг иккинчи истеъдоди — лекторлик фаолиятида ҳам катта муваффақиятлар тилаймиз.

Э. ХОЛБУТАЕВ,
Қашқадарё область, Қамаши райони.

ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ВА В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЭНГ УЛУҒ, ЭНГ КАМТАР ИНСОН

В. И. ЛЕНИН. Москва 1920 йил 1 май.

«ЛЕНИН БИЛАН БИРИНЧИ УЧРАШУВИМ»

Георгий Димитровнинг хотираларидан

1921 йилнинг бошларида Георгий Димитров Совет Россиясига келди. У Москвада февралнинг охирларида биринчи марта В. И. Ленин билан учрашди. Бу учрашув Георгий Димитровнинг шундан кейинги фаолиятида ғоят катта роль ўйнади. Орадан бир неча кун ўтгач, Г. Димитров В. И. Ленинга қуйидаги ёзув киритилган болгарча-французча луғатни тақдим этди: «Севикли устозимиз ва бутун дунё пролетар революциясининг тенги йўқ йўлбошчиси — ўртоқ Ленинга. Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетидан. Марказий Комитет номидан: Георгий Димитров, Москва, 1921 йил 5 март».

1966 йилнинг 3 ноябрида Болгарияда чиқадиган «Работническо дело» газетасида Георгий Димитровнинг ана шу учрашув ҳақидаги хотиралари бир оз қисқартирилиб эълон қилинди. Бу унинг В. И. Ленин тўғрисида бирдан-бир маълум бўлган хотираларидир. Бу хотиралар яқинда Г. Димитровнинг архивидан топилди. Хотиралар Г. Димитров ҳаётининг сўнгги йилларида унинг учрашувдан кейиноқ қисқача ёзиб олган эсдаликларига асосан ёзилган.

Бугун «Правда» Георгий Димитров хотираларини рус тилида биринчи марта эълон қилмоқда.

Мен Владимир Ильич билан 1921 йил февралининг охирида Москвада, бу ерга партия Марказий Комитетининг қарори билан келган вақтимда биринчи марта учрашдим. Мени Коминтернининг умумий ётоқхонасига (Собиқ «Люкс» меҳмонхонасига) жойлаштиришди. Коммунистик партияларнинг Москвага келиб-кетиб турган вакиллари одатда ана шу меҳмонхонага тушишар эди. Москвага келган кунимнинг эртасиёқ Лениннинг секретари менга телефон қилди ва Владимир Ильич бугун кечқуруп Кремлдаги кабинетида мен билан учрашмоқчи эканлигини айтди. У вақтда Ленин одатда турли Коммунистик партияларнинг кўпгина вакилларини улар билан шахсан танишиш ва уларнинг партиялари ҳамда мамлакатлари тўғрисида бевосита ахборот олиш учун ўз ҳузурига таклиф қилар эди.

Мен бир рус ўртоқ билан тайин қилинган вақтнинг айнан ўзида Владимир Ильич қабулхонасида ҳозир бўлдим, табиийки, мени жуда зўр ҳаяжон ва таъриф-тавсифдан ташқари шодлик туйғулари чулғаб олган эди.

Орадан ҳеч қанча дақиқа ўтмай Ленин кабинетининг эшигини очиб, мени киришга таклиф этди, мен билан шодон кўришди ва ўз одатига кўра, теран ва синовчан назар билан мени бошимдан оёғимгача кўздан ўтказди. Мен партиямиз ва мамлакатимиз меҳнаткашларининг қизғин қутловларини унга топширганимда, Ленин ўзига хос илиқ табассум билан қўлимни қисди ва «Биламан, сизнинг халқингиз яхши, мард халқ», деди. Бизнинг партиямиз учун жуда муҳим бўлган суҳбат қизиб кетди, бир соатдан кўпроқ давом этди. Фақат эндигина ана шу суҳбатнинг асосий мазмунини хотирамга қараб эмас, зотан хотира ҳамма вақт ҳам ишончли манба бўлавермайди, балки менинг ўша вақтда ёзиб олган қисқача эсдаликларимга асосланиб тикладим. Бу ёзувлар номи-нишонсиз йўқ бўлиб кетган деб ҳисобланган шахсий архивимнинг бир қисмидан сўнгги вақтда чиқиб қолди.

Владимир Ильич мени бизнинг мамлакатимиздаги сиёсий аҳвол ҳақида, монархия ва буржуазия партияларининг роли тўғрисида, чет элларнинг таъсири, чет эл капиталининг миқдори ва роли, Болгариянинг қўшни Болқон давлатлари билан ўзаро муносабатлари тўғрисида, Болгария территориясида турган Врангель армияси ва шу кабилар тўғрисида берган саволларига кўмиб юборди. У бизнинг партиямизга, Деҳқончилик иттифоқига, ишчилар синфи ва деҳқонлар оммаси орасидаги кайфиятларга ва Совет социалистик республикасига нисбатан муносабатга айниқса зўр қизиқиш билан қаради.

Мен қўйилган саволларнинг ҳаммасига қўлимдан келганича жавоб беришга ҳаракат қилдим; баъзи бир энг қийин саволларга эса бизнинг партиямиз зарур миқдорда қўшимча ахборотлар беради, деб ваъда қилдим. Ленин гапларимни муттасил диққат билан тинглаб, ора-сира баъзи нарсаларни ёзиб олар эди...

Суҳбатимизнинг охирида В. И. Ленин тахминан қуйидагиларни айтди:

... Асосий диққат-эътиборингизни ишчилар синфининг авангарди бўлмиш Коммунистик партияни мустаҳкамлашга қаратинг, шу билан бирга ишчилар синфининг ўзини уюштириш билан эса энг жиддий суратда шуғулланинг, зотан ишчилар синфи ўзининг миқдори ва сифати жиҳатидан ҳали нисбатан заиф (сиз ҳали кекса ишчилар авлодига деярли эга эмассиз). Айни вақтда ишчилар билан деҳқонлар иттифоқини тузингиз (аввало камбағал деҳқонлар ҳамда ўрта деҳқонлар билан). Армияда коммунистик ғояларнинг таъсирини (кўпроқ солдатлар оммаси орасида) кучайтиринг.

Тажрибали ва содиқ коммунистик кадрлар тайёрлаш айниқса муҳим. Тажрибали, содиқ ва обрўли партия раҳбарларини тайёрлаш — узоқ вақт шуғулланиш керак бўлган машаққатли иш. Бизда партия раҳбарлари бўғинини тайёрлаш 15 йил (1903—1917) давом этди. Меньшивизмга қарши бутун 15 йил кураш олиб борилди. Чоризмнинг шафқатсиз таъқибларига қарши 15 йил, қудратли 1905 йил революцияси йилларига эса бутун бир 15 йил тўғри келади. Бунинг устига ана шуларнинг ҳаммасига қарамай, бизда ҳатто жуда яхши ўртоқлар «эсини еб қўйган» аянчли ҳолларга рўй берди. Сиз ва шу билан бирга, умуман Ғарбий европалик ўртоқлар ўзингизни ана шундай ҳоллардан аминмиз, деб ўйласангиз бу шундай болалик бўлур эдики, унга қарши шафқатсиз кураш олиб бормоқ керак. Ҳа, Партия раҳбарлари ва кадрларини тайёрлаш — жуда машаққатли иш. Доимий иш олиб бориш, партияларимизнинг кураш олиб бориши ва кадрларнинг коммунистик тўғри танлаши натижасидагина бу ишда муваффақият қозониш мумкин. Бу эса ҳозирги пайтда энг муҳим ва айтар эдимки, сизнинг Коммунистик партиянгиз учун ҳам ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган вазифа. Шундай қилиб, завқ-шавққа берилиб кетишдан эҳтиёт бўлинг, соғлом ақил билан ҳаракат қилинг, революция сизнинг мамлакатингизда ҳам ғалаба қозонишини таъминламоқ учун ҳормай-толмай тайёрланинг.

Мен ана шу қимматли ва доно маслаҳатлари учун унга чин қалбимдан ташаккур билдирдим, Владимир Ильич мени қабулхонагача кузатиб, иккала қўли билан қўлларимни қисди ва хайрлашатуриб, деди: «Сизнинг партиянгизга ва шахсан Сизга энг яхши муваффақиятлар тилайман. Сизнинг партиянгиз ва болгар халқи Совет социалистик республикамизнинг содиқ дўстлари эканлигига шак-шубҳа қилмаймиз. Биз ҳозирги вақтда жуда катта қийинчиликларни бошидан кечиряпмиз ва шу муносабат билан ҳозир озиқ-овқат солиғи жорий этиш масаласини муҳокама қиляпмиз, бироқ шунга аминмизки, бизнинг партиямиз ва Совет ҳокимияти ана шу қийинчиликларнинг ҳаммасини муваффақиятли бартараф қиладилар».

Г. ДИМИТРОВ.

(Материални эълон қилиш учун КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг илмий ходимлари В. М. Ендакова ва Р. З. Юницкая болгар тилидаги қўлёзма таржимасидан тайёрладилар).

«ПРАВДА»дан.

ОЙБЕК.

ЛЕНИН

(ҚИСҚАРТИБ ОЛИНДИ)

Сузук кўзлар иҳотасига
Тарихлар бир саҳифа каби.
Бир қуёшнинг маҳобатича —
Даҳосининг қилдай шуъласи.
У кўзларнинг таърифи учун
Барча луғат, фикрлар юпун!
Эрк ва меҳнат, нур душманига
Чайқаларди ғазаби тинмай.
Иши, сўзи ёвлар сафида
Портлар эди худди бомбадай.
Ҳар қадамда у ҳадсиз сергак,
Ленин туймас зарра қадар шак.
Уртоқларга унда табассум
Қуёш каби, гул баҳор каби.
Қалбда ҳислар тошди беқўним,
Қалбда жаҳон ишқи ва ғами.
Тўлқинига қоялар ҳам мўрт,
Қалб шундай кенг, қуёш бир
ғугурт!
Коинотдир бошнинг мазмуни,
Унда ёнар, қайнарди ҳар чоқ
Фикрларнинг ҳадсиз қуюни,
Сирлар тоши зарбидан пачоқ!
Бу бош — янги тарихнинг
боши,
Тунни ёққан унинг зиёси!
Ленин — бу ном жаҳоннинг
шони,
Тарихга куч ва янги нафас
Ҳам ҳаётнинг улуғ қуёши,
Дунё тинмас, нури ҳам тинмас.
Бу номладир миллионлаб
кўнгил,
Бу ном-ла бош кўтарди ҳар
қул.
Ленин номи денгизлар ошди,
Ошди тоғлар, саҳроларни ҳам.
Ҳудудларни, уфқни босди,
Масофалар чекилди бир дам.
Инқилобий бўрон, қасирға
Билан кирди бу ном асрга.
Турли халқлар кўнгли, хаёли
Тўқиди шеър, эртак ва қўшиқ.
Ярқирайди Ленин сиймоси —
Олтин саҳар ўпган бир уфқ,
Қалбдан — шеър, тунж, ипак,
мармарга
Кирди ёрқин ранг,
шуълаларга..
Кўзлардаги нашъаларда — у,
Унинг руҳи — Ватан баҳори,
Ҳаёт ундан олди онг, туйғу,
Тирилди чўл ва қор диёри.
У бир қўшиқ дунё тургунча,
Янграр ҳар сўз — ўлмас бир
ғунча!
Оммаларнинг тўлқинини у
Юксалтириб Ҳимолай каби,
Юракларга ёқиб ўт-туйғу,
Олиб борди курашлар сари!
Омма эди ўнг ва сўл қўли,
Қояларнинг у эди зўри,
Ҳодисанинг тийран томири
Яққол эди Ленин фикрига.
Ҳар масала учи, охири
Бирлашарди унинг зеҳнида.
Ҳар чигилни қиларди «алиф»,
Унда ўйлар эди бир синф.

БИЗНИНГ ИЛЬИЧ

Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигини байрам қилиш мамлакатимиз, партия ва бутун халқимиз ҳаётида тарихий воқеадир. Ленин ғояларининг баркарор, ҳаққонийлигини турмуш, социализм ва коммунизм қурилишидаги жуда катта муваффақиятлар амалда исботлаб турибди. Социалистик система жамият ривожланишини белгиловчи буюк фактор бўлиб қолган ҳозирги даврда мамлакатимизда тинч иқтисодий ривожланишда мислсиз муваффақиятларга эришилди. Жаҳон миқёсидаги демократик кучлар миллий мустақиллик ва социализмга тобора яқинлашиб келмоқда. КПСС нинг тарихий XXIII съезди мамлакатимизда ва бутун жаҳонда Ленин ғояларининг оғишмай бажарилаётганлиги, социалистик қурилиш соҳасида жаҳон пролетариати эришган улкан ғалабаларни қайд қилди.

Миллион-миллион шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг ижодий яратувчилик меҳнати доҳий орзуларини тўла-тўкис рўёбга чиқармоқда. Қудратли ҳаво лайнерларининг шовқини, космик кемаларнинг коинот ва узоқ сайёралардан юборган сигналлари, мартенда пўлатнинг қайнаши, электровоз ва тепловозлар, завод ва фабрикаларнинг афсонавий ҳайқириғи, ер ости трассаларида миллионлаб тонна нефть, миллиардлаб куб метр газнинг мағрур йўналиши Ватанимиздаги кундалик ижодий ғайрат ва социалистик меҳнатнинг янгроқ, ёқимли симфонияларидир.

1920 йил. Апрель. Мамлакат В. И. Лениннинг 50 йиллик юбилейига тайёрланмоқда эди. Совет халқи ўзини Деникин ва бошқа интервентлар ҳамда оқгвардиячилар галаларидан эндигина холи қилган пайт. Лекин бу узоққа чўзилмади. Советлар республикасига янги душманлар ҳужум қилдилар. Ғарбдан — оқ поляк каллакесарлари, жанубдан Врангель тўдалари бостириб келдилар. Мамлакат экономикаси вайронликда эди. Магазинлар шип-шийдон, одамлар ниҳоятда оч эдилар. Жуда оз миқдордаги озиқ-овқат маҳсулотлари карточка режимида бериларди.

Доҳий туғилган кун ана шундай оғир шароитда нишонланди. Бутун Совет халқи қийинчиликларга қарамай, севимли Ильич ҳурматини бажо келтирди. Ленин туғилган куни нишонланаётганда улуғ доҳий камтарлик билан ўзини ҳаддан ташқари мақтамасликларини қайта-қайта таъкидлади. Шу хусусда бир воқеани эслаш жоиздир. РКП(б)нинг IX съезди 1920 йил, 5 апрелда ўз ишини тамомлади. Шу куни, деб ёзади партиянинг кекса арбобларидан бири Г. И. Петровский,— делегатлар В. И. Ленинни унинг яқинлашиб келаётган эллик ёши муносабати билан муборакбод қилдилар. Икки нотиқнинг сўзидан кейин Владимир Ильич, бас, мақтовлар етарли, энди партия ва совет қурилишининг туб масалалари ҳақидаги гапга ўтилсин, деб мунозарани бўлди. Лекин делегатлар бунга рози бўла олмадилар, улар ўзларининг юрак сўзлари ва муҳаббатларини изҳор қилишни истардилар. Шунда Владимир Ильич кетиб қолди. Бундаги ажойиб характер В. И. Ленинга хос эди. Съезд мажлисига мен раислик қилмоқда эдим, деб эслайди Г. И. Петровский. Владимир Ильич мени телефонга чақираётганлигини айтишди.

— Съездда нима гаплар бўляпти?— деб сўради у. Мен жавоб қилдим: «Владимир Ильич Лениннинг эллик йиллиги ҳақида нутқлар давом этяпти». Владимир Ильич мендан мажлис раиси сифатида бундай нутқ сўзлашларни тўхтатишимни қатъий талаб қилди. Бироқ, бундай қилиш мумкин бўлмади.

«Известия» газетаси 1920 йил 22 апрель сонида шундай деб ёзди: «Бундан 50 йил муқаддам, 1870 йилда, Париж Коммунасидан бир йил олдин, коммунарлар қутлуғ конининг буюк қасоскори—Ленин туғилди. Лениннинг сиймосида қаҳрамон ишчилар синфини, унинг революциясини, унинг уюшқоқлигини, унинг бутун жаҳон ҳамкорлигини шарафлаймиз. Пролетариат — инсониятнинг халоскори ва доҳийси. Ленин — пролетариатнинг мияси, юраги ва эркидир».

«Табриклар ўрнида» деган сарлавҳа билан газета ёзади: «Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитетининг «Известия» газетаси рус ва жаҳон пролетариатининг доҳийси Владимир Ильич Лениннинг 50 йиллиги кунида табрик ўрнида бизнинг хўжалик ҳаётимизнинг тезроқ яхшиланишига истак билдириб юборилган... телеграммаларни келтиради. Редакция ишонадики, бу ахборотлар... қадрли ўртоқ юбилярни ҳар қандай табриклардан кўра кўпроқ хурсанд қила оладилар». Улардан баъзиларини келтирамиз.

—Астраханга 500 минг пуд нефть келтирилди. Ҳар куни Грозней конидан махсус поездлар билан Царицинга 230 минг пуддан нефть олиб келинади. Бу нефтни ташиш учун Царицин пристанларига нефть ташийдиган кемаларни зудлик билан юборишни сўраб Царициндан телеграмма беришяпти.

— Тикланган Иртиш кўприги орқали ҳаракат бошланди. Ҳарбийларнинг кучи билан Тобол дарёси орқали темир-бетон кўприк қуриляпти. Забайкаль темир йўлининг Иркутск—Верхнеудинск участкаси тозаланди, йўл тикланди, поездларнинг тўғри ҳаракати янгидан бошланди.

Иқтисодий қийинчилик шароитида «Правда» ўз саҳифаларида қисқа, лўнда, лекин қувончли хабарларни тез-тез ёритиб борарди. Булар орасида Совет Туркистонидан олинган хабарлар ҳам бўларди.

—Бугун Туркистон фронтининг Революцион ҳарбий Совети юборган поезд,—деб ёзди «Правда»,—Москвага келди. Ундаги 20 вагон дон В. И. Лениннинг эллик ёшга тўлиши муносабати билан унга совға қилинди. Халатов донни қандай тақсимлаш кераклигини В. И. Лениндан сўраганда, у Халатовга 10 вагон донни торф қазувчи ишчиларга, 10 вагонини Москва, Петроград ва Иваново — Вознесенск болалари учун юбориш ҳақида кўрсатма берган.

Бу сатрларни москваликлар ўқиб турган соатда Тошкент коммунистларининг шаҳар йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари В. И. Ленинга қуйидаги мазмунда табрик телеграммаси йўлладилар:

— РКП(б) нинг Тошкент ташкилоти шу куннинг энг муҳим вазифасини муҳокама қилишга тўпланди. Йиғилиш бошиданоқ Сизнинг революцион ўтмишингиз ҳақидаги эсдаликлар, ҳозирги даврда пролетар революцияси учун Сизнинг аҳамиятингиз ҳақидаги масалаларга бағишланди. Йиғилиш ҳамжиҳатлик ва зўр қониқиш билан қайд қиладики, ўртоқ Ленин бутун пролетариатнинг энг қадрли ва энг меҳрибон дўстидир.

Эртаси куни Туркистон полиграфия ишчиларининг VI ўлка съезди делегатлари Владимир Ильичга шундай мактуб билан мурожаат қилдилар:

—Жаҳон пролетариатининг доҳийси қадрли ўртоқ Ленин. Туркистон республикалари полиграфия саноати ишчиларининг VI ўлка съезди туғилган кунингизга эллик йил тўлиши муносабати билан Сизни табриклайди. Жаҳон меҳнаткашларининг ҳуқуқи, озодлиги йўлидаги жуда катта ишларингизга зўр муваффақиятлар тилаймиз.

Бирмунча вақт кейин Ильичга юрак сўзлари битилган қуйидагича мазмунда хат келди:

—Халқ вакиллари Советининг I съездига тўпланган Хива мамлакатининг кишилари бутун дунё меҳнаткаш оммасини социализмнинг порлоқ идеалларига бошлаб борувчи Сиз, жаҳон революциясининг доҳийсини табриклайдилар. Хива қурултойи Сизни якдиллик билан фахрий раисликка сайлади.

22 апрелда чиққан бошқа кўпгина газеталар ҳам муносиб меҳнат совғалари ҳақида ахборотлар ёритдилар.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг таъсири остида бошқа мамлакатларда ҳам эксплуататорларга қарши революцион аланга кучаймоқда эди. Бу ҳақда ҳам хуш хабарлар келиб турарди. Шу тўғрида «Беднота» ёзди.

— Рига газеталари хабар берадилар, Хитойнинг Шарқи—Хитой темир йўлининг ҳамма линиялари бўйлаб большевистик характердаги забастовкалар ўтмоқда.

— Чехия қишлоқ хўжалик ишчиларининг большевистик шиорлар билан ғалаёнлари бошланди.

Владимир Ильичнинг обрўси мислсиз катта эди. Унинг номи бутун мамлакат, жаҳон меҳнаткашларига азиз ва буюк орзулар тимсоли эди. Бу ҳақда «Деревенская коммуна» газетаси шуларни ёзди:

— Шу кунларда Совет Россиясида бўлган бир инглиз газетасининг мухбири биздаги содда ва камтарона муносабатлардан ҳайрatga тушди. Коммунистлар бир-бирига мурожаат қилишганда фақат биргина сўзни ишлатишади, ҳатто Ленинни ҳам «ўртоқ Ленин» дейишади, деб ёзди чет эллик мухбир. Унинг хоҳ Халқ Комиссарлари Советига раислик қилишини, хоҳ съезд ва хоҳ йиғилишлардаги сўзлашини кўрганмисиз. Ҳар қандай нотиқнинг сўзини ҳам зўр диққат-эътибор ва сабр-тоқат билан эшитади. Ўзи нутқ сўзлаш ва фикрини айтишга сира ҳам шошилмайди. Бошқаларнинг обрўйига тегиб қўйишдан ўзини тийиб ўтиради. У партия ва пролетариатга жуда катта таъсир ўтказган, лекин булардан заррача бўлса-да, мағрурланмайди. Шундай бўлса-да, у боягм эски революционер—ўртоқ Ленинлигича қолмоқда.

Эртаси куни, 23 апрелда Москва шаҳар партия комитети В. И. Лениннинг 50 йиллигига бағишлаб кичик тантанали мажлис уюштирди. Йиғилишда А. М. Горький, А. В. Луначарский, М. С. Ольминский ва бошқалар юбилярни табрикладилар. Владимир Ильич мажлис сўнгида, ўзига сўз бериладиган вақтда келди. У ниҳоятда қисқа, лекин ибратомуз нутқ сўзлади. Ўз нутқининг деярли ҳаммасини партиянинг навбатдаги вазифаларига бағишлади. В. И. Ленин ўз нутқини большевиклар ўз партиясини ҳеч қачон «ғурурланиб кетган партия аҳволига солиб қўймаслиги» ҳақидаги огоҳлантириш билан тугаллади.

Улуғ Лениннинг эллик йиллик юбилейи ана шу тариқа ўтган эди. Эндиликда мамлакатимиз иқтисодий, сиёсий ва маданий ривожланишда шу қадар юксакликка кўтарилдики, бу юксаклик ер юзининг ҳамма томонларидан ҳам кўринади. Бироқ, биз инсоният тараққиётининг янада юксак чўққиларини кўзлаяпмиз. Кишиликнинг буюк идеали—коммунизмга дадил одимлашимизда Владимир Ильич Ленин ғоялари, таълимоти йўлимизни ёритиб турибди.

А. ВОДОЛАЗСКИЙ,
тарих фанлари кандидати.

АЗИЗ ЗОТ

РЕПОРТАЖ

Москвага бордик. Ленинни зиёрат қилишни дилга тугиб юргандик. Ниҳоят тиланкка етдик. Орзумиз ушалди...

Улуғ Октябрь элликинчи йилининг шу кунларида айниқса Ленин мавзолейига йўл олган одамларнинг кети узилмай қолди. Сафарга отланган одам борки, Москвага деса кифоя Ленин ҳузурига, уни кўриб келгани йўлга чиқибди, деб тушунамиз...

Улар — Ленин деса асов дарёларни жиловлашга, ўз изларига солишга, умр бўйи чўл қувишга — бўстон яратишга, хоҳи жазирамада, хоҳи чирсиллама аёзда бўлсин афсонавий шаҳарлар тиклашга қодир фидокорлар...

Улар — қон кечиб, тер тўкиб доҳий васиятларини бажарган, умрининг қаймоғини шу ҳаёт учун берган, кўзи очиқлигида сарбонимиз Ленинни бир бор кўришни орзу қилиб юрган табаррук отахонларимиз, бувижонларимиз...

Улар — ёшлар: Октябрь элликинчи йилининг корчагинлари, зоялари, гагаринлари. Улар жасорат сафарига чиқиш олдидан Лениндан оқ фотиҳа олгани келишяпти...

Улар — меҳнат фронтида фидокорлик кўрсатаётган қаҳрамонлар...

Ярим асрча муқаддам унинг Кремлдаги кабинетига одамлар шундай узлуксиз оқиб келган. Унинг маслаҳатига муштоқ бўлиб келганлар кабинетидан аримаган. Бу буюк ва оддий одам ҳамма-ҳаммани қабул қилган...

Ҳамон унинг ҳузурига келувчиларнинг кети узилмайди. Ҳар куни минглаб одамлар унинг ҳузурига кириш учун совуқни совуқ, иссиқни-иссиқ демай соатлаб навбат кутади. Бу навбатда турувчиларнинг охири йўқ. Агар Мавзолейдан то Манеж майдонигача чўзилган икки қаторли одамлар оқимига назар солиб турсангиз кечгача ҳам, минглаб одамлар Ленин ҳузурига кириб чиқса ҳам навбат тугамайди. Уларнинг ўрнини бошқалар эгаллайди. Ер юзининг ҳамма томонларидан одамлар шу ерга оқиб келаверади.

Ҳар ким Ленинни ўйлайди. Кўз олдидан Лениннинг ўзи, унинг ҳаёти, унинг номи билан боғлиқ бўлган воқеалар, ўзининг тақдири бир-бир ўтади. Шу навбатда туриб Ленинга ҳисоб беради, ундан маслаҳат олади, юрагининг тўрида ётган орзу-ниятларини тўкиб солади. Ўтмишини ўйлайди, келажагини кўз олдига келтиради. Ким эди-ю энди киммиз дейди...

Ана доғистонлик чол-кампир навбатда турибди. Улар анчагача жим боришди. Фақат кўзлари дам Кремлнинг улкан деворларига, дам миноралага, дам Мавзолейга, дам унга катта-катта қизил ҳарфлар билан ёзилган «Ленин» сўзларига қадалади. Бир умрга эслаб қолмоқчи бўлишади...

— Мухтор, эсингдами, бир вақтлар нон учун шундай соатлаб навбатда турганларимиз?.. — деди ниҳоят кампири.

— Эсимда, унутиб бўлармиди! Йўқчиликдан турганмиз. Энди ўшандай йўқчиликни йўқотиш йўлларини кўрсатган одамни зиёрат қилиш учун шундай катта навбатда турибмиз. Зотан бу одам нондек табаррук!.. Эсингдами, шундай кунлар келади деганим...

— Эсимда, айтгандинг...

Қор учқунлаб турибди. Изғирин шамол юзни чимчилайди. Совуқ йигирма градусдан кам эмас. Оёқдан муз ўта бошлаган. Навбатда турганларнинг оёғи тинчимайди. Фақат бир одам қимир этмайди. Навбат сурилса-сурилади, бўлмаса қўлтиқ таёқларига суянганича тек тураверади. Унинг бир оёғи ёғочдан. Шу аҳволда бир соатдан буён навбатда келяпти. Одамлар унга навбатсиз ўтишни таклиф қилишган эди, кўнмади.

Кейин билсак, у асли москвалик бўлиб, қирқ биринчи йил ноябрида худди шу Қизил Майдондан саф тортиб ўтиб, тўғри жангга кирганлардан экан. Душман билан Одергача олишиб бориб, бир оёғини уруш йўлларига ташлаб қайтган. Шу келиши Қозоғистондан Ленин ҳузурига кириб ўтмасликка кўнгли бўлмади, деди.

Атрофимиздаги ҳамма нарса оддий. Кремль деворига терилган қизил ғиштлару, девор ёнидаги оқ арчаларгача, Мавзолей мармарлари-ю Қизил Майдонга ётқизилган тошларгача. Илгаридан таниш, кўп ерда кўрганмиз. Ленин бу ерда одамга бошқача таъсир қилади, бу ерда юрак одатдагидан бошқача уради, бошқача тепади. Нимага шундайкин?!..

Негаки шу ерда — мавзолейда энг улуғ, энг азиз зот — Ленин ётибди. Биз шу ширин ҳаёт, фаровон турмуш учун Ленинга таъзим бажо келтиргани, юрак-юракдан раҳмат изҳор қилгани, коммунизм тантанаси учун яна ҳам яхшироқ ишлашга бел боғлаганимизни айтгани келганмиз.

Ленин ҳузурига кириш навбати ҳам келди. Бош кийимларни олиб, мақбара ичига қадам қўйдик. Кўзимиз Ленинга тушди. У ҳали-ҳозиргина уйқуга кетгандай, ҳадемай кўзларини очадигандай ётибди.

Ихтиёрингиздаги вақт ҳам тугайди. Нойлож Лениндан кўзларингизни узасиз. Лекин у кўз олдингиздан кетмайди. Бу унга бўлган муҳаббатимизнинг катталигидан, ихлосимизнинг баландлигидан, эътиқодимизнинг зўрлигидан бўлса керак. Ҳа, энди Ленин бир умр кўз қорачиғимизда, кўксимизда қолгуси.

А. ҚУРОНБОЕВ,
М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.
Москва.

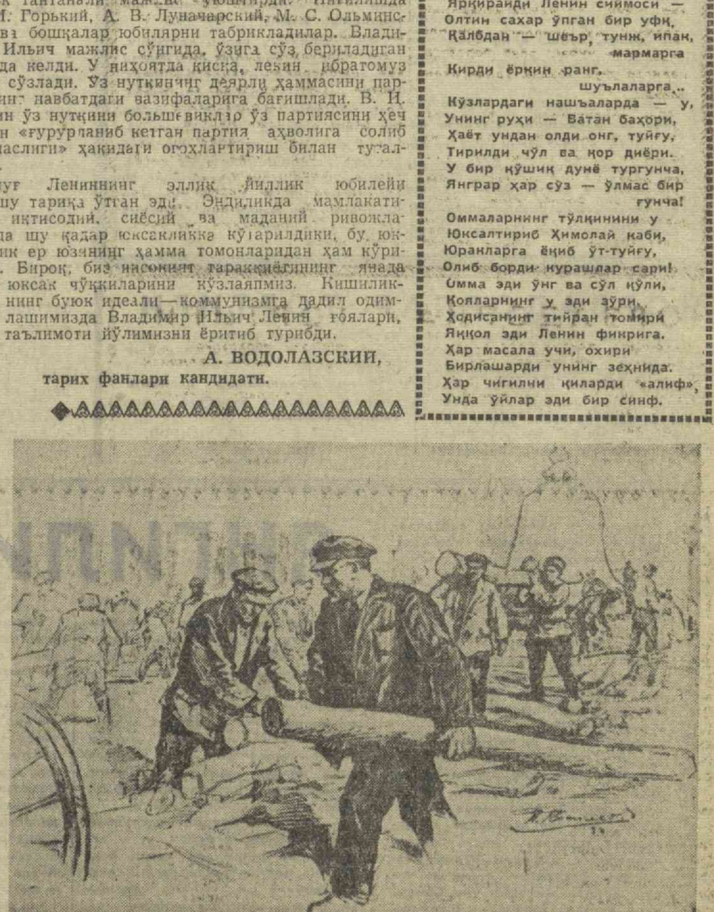

В. И. ЛЕНИН шанбаликда. (ТАСС фотохроникаси).

РЕЗЕРВЛАРДАН ТЎЛА ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Республикамиз колхозлари ўтган йили давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планларини деярли барча турлар бўйича муваффақиятли адо этдилар. Жамоат хўжалигини, унинг барча тармоқларини юксалтиришда олға томон катта қадам қўйилди. Айниқса пахтачиликни юксалтириш соҳасида мисли кўрилмаган ғалабага эришилди. Ўтган йили пахтачилик тарихида ҳеч қачон кўрилмаган миқдорда кўп ҳосил олинди. Андижон ва Сурхондарё областларининг пахтакорлари ҳар гектар ердан 27-28 центнердан, машъал Хоразм области деҳқонлари эса 35 центнердан «оқ олтин» териб олдилар.

Мўл ҳосил колхозларга катта даромад келтирди, уларнинг экономикаси мустаҳкамланди. Дастлабки маълумотларга қараганда республика колхозларининг 1966 йилги пул даромади 1,7 миллиард сўмни ташкил қилади. Бу, йил бошида планлаштирилганига нисбатан 0,15 миллиард сўм кўпдир. Даромаднинг бу қадар кўп бўлишида пахта ва бошқа экинлар ялпи ҳосилининг ошиши билан бир қаторда, комплекс механизацияни кенг жорий қилиш асосида маҳсулот етиштиришга қилинадиган харажатларни камайтириб, унинг таннархини арзонлаштириш ҳам ижобий роль ўйнади. 1966 йили колхозларда етиштирилган маҳсулотнинг таннархи 1965 йилдагига нисбатан тахминан 8-10 процент камайди. Колхозчиларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақнинг миқдори анча ошди, хўжаликлар ишлаб чиқариш ва маданий-маиший қурилишга сарфланадиган маблағлар миқдорини кўпайтириш имкониятига эга бўлдилар.

Беш йилликнинг биринчи йилида эришилган қувончли ютуқлар КПСС Марказий Комитети март Пленуми томонидан ишлаб чиқилган ва партия XXIII съезди томонидан янада ривожлантирилган қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг иқтисодий программаси изчиллик билан амалга оширилаётганлигининг натижасидир. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Жамоат ишлаб чиқаришини ривожлантиришдан колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш тўғрисида»ги қарори ҳам колхозлар ўтган йили эришган иқтисодий муваффақиятларнинг самаралироқ бўлишида катта роль ўйнади.

Колхозчиларнинг меҳнатига гарантияланган ҳақ тўлаш тартиби жорий қилиниши кўпчилик колхозларга колхозчиларнинг меҳнат активлигини ва уларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш имконини берди. 1966 йилнинг 1 июлидан бошлаб республикадаги барча колхозлар ва совхозлар тарифи бўйича меҳнатга гарантияланган ҳақ тўлаш системасига ўтдилар. Натижада меҳнат ҳақи фонди 80 миллион сўм кўпайди. Қорақалпоғистон АССР колхозларида меҳнат фондининг миқдори 39 процент, Қашқадарё области колхозларида — 19 процент, Сирдарё области колхозларида — 16 процент ва Хоразм области колхозларида — 14 процент кўпайди.

Республикада колхозчиларнинг меҳнатига совхоз ишчилари олаётган ҳаққа нисбатан кўпроқ пул бераётган колхозлар сони тобора кўпайиб бормоқда. Масалан, 1965 йили колхозларнинг 61 проценти ҳар бир киши кунига 3 сўмдан кўп, шу жумладан 20 проценти 4 сўмдан кўп ҳақ тўлади. Меҳнатга тўланадиган ҳақнинг кўпозлиги хўжаликлар ишлаб чиқариш фаолиятининг кўрсаткичига, олинган ҳосил ва унинг таннархига боғлиқдир. Буни қуйидаги мисолдан яққол кўриш мумкин. Пахтаорол районидаги «Коммунизм» колхозида 1966 йили колхозчиларнинг бир ойлик ўртача иш ҳақи тахминан 120 сўмга, шу райондаги «Ленин йўли» колхозида эса 91 сўмга, Гулистон районидаги «Коммуна» колхозида 102 сўмга, шу райондаги «Коммунизм» колхозида эса 80 сўмга тўғри келди.

Колхозлар экономикасининг мустаҳкамланиши фақат етиштириладиган маҳсулотнинг миқдоригагина эмас, балки унинг сифатига, бинобарин колхозга келтирадиган фойдасига ҳам боғлиқдир. Маҳсулот қанча юқори сифатли бўлса колхоз ундан шунча кўп фойда кўради, маҳсулотни сотишдан келадиган даромад миқдори шунча ошади. Республикадаги мавжуд 1005 колхознинг ҳар бири йилига ўрта ҳисобда 1,7 миллион сўмдан даромад қилмоқда. Бунинг 400 минг сўмга яқини соф фойдадир.

Ҳозирги вақтда колхозларда меҳнат ҳақи фондини шакллантиришнинг янги тартиби жорий қилинмоқда. Илгариги йилларда бу фонд олинган даромад тақсимлаб бўлингач ва бўлинмас фондга ҳамда бошқа жамоат фондларига ажратилгач, қолдиқ сифатида шаклланарди. Эндиликда колхознинг даромадини тақсимлаганда биринчи навбатда меҳнат ҳақи фонди ажратилади. Колхозларнинг ишлаб чиқариш-молия планларида меҳнатга тўланадиган маблағ ва материал фондларининг зарур миқдори бўлиши назарда тутилади. Ана шу фонддан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланиш лозим. Агар у ёки бу колхозда хўжаликнинг ўз маблағи меҳнатга гарантияланган ҳақ тўлаш учун етарли бўлмаса, хўжалик давлат банкасининг кредитидан фойдаланиши мумкин.

Ялпи даромадни тақсимлаганда ўтган йиллардагидан фарқли равишда колхознинг жамоат манфаатлари билан колхозчиларнинг шахсий манфаатларини бир-бирига тўғри уйғунлаштириш зарур. Колхознинг нормал ишлаб чиқариш фаолияти учун зарур бўладиган даражада фонд вужудга келтириш билан бир қаторда, меҳнат унумдорлиги ошиб борганлигига қараб колхозчиларнинг реал даромадлари ҳам тўхтовсиз кўпайишини таъминлаш лозим.

Ҳозирги вақтда планларни оддий равишда бажариш ва ошириб бажаришгина эмас, балки энг яхши иқтисодий кўрсаткичларга эришиш ҳам ҳар бир колхоз фаолиятининг қонуни бўлиб қолди. Республикамизнинг кўпчилик колхозлари ўз фаолиятларини ана шу қоидага амал қилган ҳолда планлаштирмоқдалар. Бу соҳада бригадалар ва фермаларда ички хўжалик ҳисобининг кенг жорий этилиши, меҳнатга тўланадиган ҳақнинг миқдори ҳар бир ишлаб чиқариш участкасининг иш натижасига боғлиқлиги жамоат ва шахсий манфаатларни тўғри боғлаб олиб бориш имкониятини бермоқда. Бу, оқибат натижада колхозларнинг иқтисодий кўрсаткичини яхшилашда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Ички хўжалик ҳисоби конкрет хўжалик шароитида ишлаб чиқаришни бошқаришнинг энг яхши структурасини белгилаш, хўжаликнинг ички планлаштирилиши, бухгалтерия ва дастлабки ҳисобга олишни намунали йўлга қўйиш, ишлаб чиқариш топшириқларининг бажарилиши устидан назорат олиб бориш, меҳнатга асосий ҳақдан ташқари пландан ташқари етиштирилган маҳсулот учун мукофот бериш системасини жорий қилишдан иборат ташкилий-иқтисодий тадбирлар комплексини тақозо этади. Бунга мисол тариқасида Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозини олиш мумкин. Бу хўжаликда маҳсулотни сотиш натижасида олинган даромад 1966 йилда 1962 йилдагига нисбатан 85 процент, меҳнат ҳақи фонди эса 200 процентдан кўпроқ ошди. Бу, киши кунининг қийматини ошириш имконини берди. Агар 1962 йили бир киши кунига 1,88 сўмдан тўланган бўлса, 1966 йили қарийб 6 сўм тўлаш назарда тутилмоқда. Ички хўжалик ҳисобининг жорий этилиши ялпи маҳсулот миқдорининг анча кўпайишига имкон берди. Колхозда ялпи маҳсулотнинг қиймати 1966 йили 1962 йилдагига нисбатан бир киши кунига ҳисоблаганда 1,5 баравар, асосий фондларнинг бир сўмига ҳисоблаганда 1,4 баравар, меҳнат ҳақи фондининг бир сўмига ҳисоблаганда эса 1,3 баравар ошди. Айни вақтда колхоз ишлаб чиқаришининг рентабеллик даражаси ҳам тўхтовсиз кўтарилиб бормоқда. У 1966 йили 1962 йилдагига нисбатан 17 процент ошди.

Соф фойда колхоз ишлаб чиқариш фаолиятининг умумлаштирувчи кўрсаткичи ҳисобланади. Колхозда 1962 йили олинган соф фойда 70 минг сўмдан сал кўпроқни ташкил этган бўлса, 1966 йили бу миқдор 300 минг сўмга етди. Қилинган анализ шундан далолат берадики, агар колхоз маҳсулот таннархини, айниқса пахтанинг таннархини арзонлаштириш имконини берувчи резервлардан тўлароқ фойдаланганида олинган соф фойданинг миқдори янада кўпроқ бўлур эди. Бу соҳада кам меҳнат ва маблағ сарфлаган ҳолда ҳар гектар ердан олинадиган маҳсулотнинг миқдорини имкони борича кўпайтириш ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Ички хўжалик ҳисобини жорий қилишдан кўриладиган фойда фақат умумхўжалик кўрсаткичларининг миқдоригагина эмас, балки бригадалар ва фермаларда иқтисод қилиш режимига қай даражада риоя қилинганлигига ҳам боғлиқдир. Кўп йиллик ҳисобот маълумотлари шундан далолат берадики, кўпчилик колхозлар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, ишлаб чиқаришнинг рентабеллик даражасини барқарор этишда яхши натижаларга эришдилар. Бироқ шу билан бир қаторда иқтисодий кўрсаткичлари талабга жавоб бермаётган хўжаликлар ҳам оз эмас. Шу муносабат билан нима сабабли тупроқ ва иқлим шароити бир хил бўлган хўжаликларнинг ишлаб чиқариш воситалари турли хил натижа беряпти, деган савол туғилади. Бу саволга жавоб бериш учун хўжаликнинг фаолиятини иқтисодий жиҳатдан анализ қилиш зарур.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги планида республика колхозлари олдига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш, унинг таннархини камайтириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш вазифалари қўйилган. Колхозларнинг ўтган йилги бухгалтерия ҳисоботларини ҳар тарафлама ва чуқур анализ қилиш ана шу вазифаларни муваффақиятли бажаришга ва ҳар бир колхознинг юксалишига ёрдам беради.

Ҳозирги вақтда республика колхозларида йиллик ҳисоботлар тузиляпти, 1966 йилда олинган даромадлар тақсимланяпти, 1967 йил учун ишлаб чиқариш-молия планлари тузиляпти. Эрта-индин колхозларда ҳисобот ва ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтказила бошланади. Ана шу йиғилишларда колхознинг 1966 йилги ишлаб чиқариш ва молия фаолияти атрофлича муҳокама қилиниши, резервлардан тўлароқ фойдаланиш асосида маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, унинг таннархини янада камайтириш, колхознинг даромадини ва колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини тағин ҳам ошириш, ишлаб чиқаришнинг рентабеллик даражасини кўтариш ва хўжалик экономикасини мустаҳкамлаш йўллари аниқлаб олиниши керак.

А. АМИРЬЯН,
Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг референти.

О. Муслимов Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасида тежамкорлик юзасидан бошланган мусобақада алоҳида ғайрат кўрсатмоқда. **Суратда:** смена топшириқларини орттириб бажараётган ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланаётган ишчи **О. Муслимов.**

А. Тўраев фотоси.

ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИ МАСАЛАЛАРИ

ОТАЛАР ҲИММАТИ

Қишлоқ жамолига боқиб тўймайман. Турна қатор тизилган оқ кабутардек бежирим уйлар... Қишлоқ Советининг биноси томон йўл оламиз.

Андижон область, Ленин районидаги Кўтарма қишлоқ Советининг раиси Нуриинисахон Тешабоева бизни илиқ кутиб олди. Кўп йиллардан бери колхозда раҳбарлик лавозимларида ишлаб келган бу аёлни ўтган йили меҳнаткашлар қишлоқ Советига раис қилиб сайладилар. Қисқа вақт ичида қурилиш, ободончилик иши яхшиланди.

Илгари бу ерлар тўқай эди, — деб ҳикоя қилади қишлоқ кексаларидан Ҳолдор Ҳолматов, — йиллар ўтди. Кишилар ўсди, қишлоғимиз ўзгарди. Колхозни айтмайсизми? 1929 йилда гектаридан атиги 7 центнердан ҳосил етиштирилган эди. Ўтган йил ҳосил 30 центнерга кўтарилди.

Қишлоқ Советининг биринчи раиси бўлган Ҳолдар ота мана 10 йилдан бери участка бошлиғи. Ўтган йили ота раҳбарлигида 552 гектар майдонга пахта экилиб, давлат плани ошириб бажарилди. У киши қишлоқ Советига тез-тез келиб, депутатлар ишидан ҳам хабардор бўлиб туради. Ўрни келса қимматли маслаҳатларини аямайди. Бир кун ота қишлоқ Советига кириб келди:

— Гапим бор қизим, — деди у раисга. — Оталар колхозга яхши ёрдам беришяпти. Аммо маҳаллада ҳам қиладиган иш кўп... Маҳалла комитетлари тузиб, уларнинг раислигига оталардан қўйсак.

Таклиф амалга ошди. Х. Холматов яна бир кун раис ҳузурига кирди:

— Қизим, — деди у, — қабристон қаровсиз қолибди. Оқсоқолларнинг кучи билан атрофни девор билан ўрасак, кўчатлар ўтқазсак.

Отанинг маслаҳати билан колхоз клубида мажлис чақирилди. Бу ерга юздан ортиқ отахонлар тўпланди. Куйбишев номли колхоз правлениесининг раиси Н. Ҳайитматов ва партком секретари Фозилжон Шарипов ўртоқлар ҳам келишди. Ҳолдор ота ўз таклифини ўртага ташлади.

Орадан бир йил ўтгани йўқ. Ташаббус яхши натижа берди. Қишлоқда маросимлар, тўйлар янгича ўтказиляпти. Қабристоннинг атрофи девор қилинди, манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Оталарнинг ташаббуси билан 52 колхозчига хашар йўли билан янги уй қуриб берилди. Оталар қишлоқ Советин қошида «Бахт уйи» ташкил қилишга бош қўшдилар. «Бахт уйи»да Юсупжон билан Мунавварxон, Раънохон билан Нуъмонжон сингари кўплаб келин-куёвларнинг никоҳ тўйлари бўлиб ўтди. Қишлоқ Советига меҳнаткашлардан ариза ва шикоятлар жуда кам тушадиган бўлиб қолди. Талаб ва шикоятлари бўлган кишилар Савир Исмонов, Тешабой Маҳмудов, Фазлиддин Қамбаров сингари оталарга, маҳалла комитетларига мурожаат қиладилар. Маҳалла комитетлари ҳар бир масалани тез ҳал этмоқда.

Оталар ташаббуси, ҳимматидан қишлоқ аҳли беҳад мамнун.

К. ФОЗИЛОВ.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

«ФАН ВА ТУРМУШ»

Журналнинг янги йил сони «Тарихни ларзага солган йиллар» сарлавҳаси остида берилган мақолалар билан бошланади. «Аврора»дан уч кун кейин» сарлавҳали мақолада Тошкент инқилоби ветеранлари ҳақида ҳикоя қилинади.

«Саломатлик — узоқ яшашлик» рубрикаси остида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ленин мукофоти лауреати Е. Х. Тўрақуловнинг «Буқоқ давоси... ярим пиёла сувда» мақоласи берилган.

Профессор Г. Горшковнинг «Коржантовда нималар бўлди?» ҳамда академик Г. Мавлоновнинг «Иттифоқда ягона» мақолалари Тошкент зилзиласи тадқиқотига бағишланган.

Булардан ташқари журналда «Улуғбек ов қилган пистазор», «Ҳасан-Ҳусанлар, Фотима-Зуҳралар — талашиб туғилганлар», «Қуш уйқусидан қиш уйқусига», «Шувоқ — олтинга гувоҳ», «Нурафшон жонзод», «Абадий музликлар» абадиймми?» сарлавҳали қизиқарли мақолалар, фан оламидаги янгиликлар, ажойибот-ғаройиботлар босилган.

К. ХОЛМУҲАМЕДОВ.

«ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН» ПОЕЗДИ

Хўжайли темир йўл станциясида одатдан ташқари хайрлашув маросими бўлди. Автоном республика туристларининг катта отряди бу ердан сафарга чиқди. Улар учун «Қорақалпоғистон» деб аталган махсус поезд ажратилди. Бу поезд Тошкент — Москва — Ленинград — Рига, Одесса — Херсон, Севастополь — Волгоград маршрути бўйлаб боради. Дала меҳнаткашлари, ишчилар, хизматчилар ва студентлардан 300 дан кўпроқ киши Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги арафасида қаҳрамон шаҳарларда бўладилар, шу шаҳарларнинг тарихи билан танишадилар.

Қорақалпоғистон вакиллари Москвада В. И. Ленин Мавзолейини бориб кўрадилар, Кремлда, Съездлар саройида ва Третьяков галереясида, Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўладилар, Москва остоналарида немис-фашист қўшинлари тор-мор қилинганлигининг 25 йиллигига бағишланган виставкани кўздан кечирадилар.

Мароқли саёҳат 24 кун давом этади.

КЎЧАТ

Самарқанд районининг ихтисослаштирилган хўжаликларида эртаги карам кўчати униб чиқа бошлади. Парникларда карам экиш плани ортиғи билан бажарилди. Сабзавотчилар кўчатларни кўчириб ўтқаза бошладилар. Февралда далага ўтқазиш учун йигирма миллион туп — ўтган йилдагига қараганда икки баравар ортиқ кўчат тайёрлаб қўйилади. Парникларда помидор, гармдори, бақлажон уруғларини сепиш бошланди.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ КИТОБЛАР

«Ўзбекистон» нашриёти қуйидаги китобларни нашр этди.

Авторлар коллективи. Шуҳрат ва мангулик мактублари. 1905—1920 йиллар. Коммунистлар, курашчилар, қаҳрамонлар ҳақида. 192 бет, тиражи 10.000, баҳоси 33 тийин.

И. Исомиддинов. КПСС қандай тузилган. 64 бет, тиражи 10.000, баҳоси 7 тийин.

О. Соқиев, Қ. Отамирзаев. Марксизм-ленинизм — курашимиз байроғи. 29 бет, тиражи 10.000, баҳоси 5 тийин.

Н. Остроумов, Е. Виленчук. Бошланғич ташкилот — партиямизнинг негизи. 79 бет, тиражи 10.000, баҳоси 10 тийин.

Ҳ. Турсунов. Ўзбекистонда 1916 йил халқ қўзғолони. 168 бет, тиражи 5.000, баҳоси 72 тийин.

П. П. Моисеев, М. А. Гасратян. Туркия. Умумий маълумотлар 128 бет, тиражи 5.000, баҳоси 28 тийин.

Марксча-ленинча философияни ўрганувчиларга ёрдам сериясида:

М. Хайруллаев, И. Раҳимов. Имконият ва воқелик. 29 бет, тиражи 15.000, баҳоси 5 тийин.

С. Йўлдошев. Материалистик диалектика — тараққиёт ҳақидаги фан. 36 бет, тиражи 10.000, баҳоси 5 тийин.

К. Иванова. Сабаб ва оқибат. 36 бет, тиражи 15.000, баҳоси 5 тийин.

М. Хайруллаев. Мазмун ва шакл. 22 бет, тиражи 15.000, баҳоси 3 тийин.

ҚИЛИЧ ВА ҚАЛҚОН

Вадим КОЖЕВНИКОВ.

Талантли рус ёзувчиси Вадим Кожевниковнинг «Қилич ва қалқон» романида II Жаҳон уруши йилларида совет разведкачилари кўрсатган жасорат ва матонат ҳақида ҳикоя қилинади.

Асар ғояси Иоганн Вайс номи билан иш кўрувчи Александр Беловнинг хизмат фаолияти билан чамбарчас боғлиқ ҳолда очилади. Автор разведкачиларнинг сермашаққат меҳнатлари фонида фашизмнинг аянчли башарасини очиб ташлайди.

Қуйида шу романдан парча ўқийсиз:

Немис разведкачиларининг Варшава мактаби, унинг баъзи филиаллари билан биргаликда 1941 йилнинг октябрь ойида ташкил этилган эди. У Шарқий фронтда иш олиб бораётган «Вали штаби» деб шартли номланган кўпорувчи-разведка ташкилотига бевосита бўйсунарди. Мактаб Варшавадан 21 километр шарқроқда Робертово қишлоғи ва Милосна темир йўл станцияси яқинидаги Сулеювек деган жойда Педеревский кўчасига жойлашган эди. «Вали штаби»нинг бир филиали ва унга қарашли катта радиостанция ҳам шу ерда эди.

Лансдорф «Вали штаби»нинг бир хонасини эгаллаб олди. Казармага қарашли бу хона шинамгина жиҳозланган эди. Пол ва қат устига ажойиб юмшоқ гиламлар тўшалган, шкаф ойнасидан инглиз ва француз тилларида ёзилган китобларнинг ранг-баранг муқовалари кўриниб турар, икки бурчакда икки торшер ва айниқса ҳар жой-ҳар жойга қўйилган гуллар хонага файз бағишлаб турарди. Вайс ахборот берар экан, мулойимлик билан Лансдорфнинг қоқшоқ афтига тикилиб турган бўлса ҳам на унинг юмилиб турган юпқа лабларини, на қирра бурнини, на салқи, соқоли қирилгандан кейин пушти тус олган юзини ва на тепакал думалоқ бошини кўрарди: у фақат бошлиғининг чақчайган, кексаликдан рангсизлангану, аммо ўйноқи жилвасини йўқотмаган кўз қарашини хушёрлик билан кузатарди.

Лансдорф қат устида қўлини боши остига қўйиб ётганича Вайс кириб келганда ҳам қимирламади. У эгнига пижама ва туя жунидан тўқилган иссиқ инглизча халат кийган. Оёғида эса мўйнали хонаки швед шиппаги бор эди. Шипдаги чироқ ўчириб қўйилган бўлиб, торшернинг ёруғ нури Вайснинг юзинигина ёритиб турарди. Вайс Лансдорф ўтиришга таклиф қилган стул бекорга торшер тегига қўйилмаганини тушунгани учун ёруғ нур кўзини қамаштиришига қарамай стулни нари-бери суришни ўйламади ҳам.

«Лансдорфга ўхшаш иш кўрган разведкачи учун бу услуб анчагина бемаъни-ку», деб қўйди кўнглида Вайс.

Кўринишидан, Лансдорф Вайснинг гапига гўё эътиборсизлик билан қулоқ солаётганидек эди. Дитрихнинг ишбилармонлиги, ақли ва хаёлпарастлигига учган ефрейторни соддадил фаҳмлаб, уни киноялн койиши, чеҳрасидаги зерикиш ва бепарволик ифодалари ҳам шунчалик бемаъни эди. Шунга қарамай, Лансдорфга қандай таъсир қилишини билиш мақсадида Вайс Дитрихга баъзи хислатларни қўшиб гапираётган пайтда унинг сўзини бўлмай турди.

Вайс, капитан Дитрихнинг усталик билан чуқур кузатувчанлик кўрсатгани ва осонликча хоинликка рози бўлган рус ҳарбий асирлари шунчаки енгилтаклик билан Германияга ҳам хиёнат қилишлари мумкин деб ҳисоблар экан, унинг мулоҳазалари мутлақо тўғрилигини айтди. Уларнинг кўрқоқлиги пасткашлигига ишониб иш тутмаслик керак, бу ҳарбий асирлардан керак бўлиб қолган чоғда жон беришга ҳам тайёр айғоқчилар тайёрлаш анча мушкул. Фақат шу хилдаги кишиларга мўлжал қилиш — энг осон йўлни танлаш деган гап. Бироқ осон йўл билан ҳамма вақт ҳам мақсадга эришилавермайди.

— Сен нима таклиф қилмоқчисан? — деб унинг сўзини бўлди Лансдорф сўниқ, вазмин овозда.

— Менми? Ҳеч нарса. Шунчаки эшитганларимни айтяпман, холос.

Иоганн шундай дер экан, кўпорувчи разведка мактабларига гестапо тавсия қилган одамлардан ташқари абверчиларнинг ўзларига мос тушадиган ҳарбий асирлардан танлаб олишлари кераклигини қандай йўл билан уқтирсам экан, деб диққат билан ўйларди.

Иоганн бунга замин қидираркан, мужмалроқ гап бошлади:

— Капитан Дитрих, баъзи асирлар бошқа маҳбусларнинг ўч олишидан қўрққанларидан жонлари ширинлик қилиб, биз билан алоқа қилишга ҳайиқишяпти, деган тахминий бир гап айтган эди. Бу ниқобланишнинг ўзига хос усулидан бўлак нарса эмас, бу тахлитда ниқобланмоқ учун эса худди ўша айғоқчидан талаб қилинадиган ақл, бардош бериш, матонат кўрсатиш каби сифатлар керак бўлади.

Лансдорф гетикланиб бошини кўтарди-да Вайсга тикилиб қараб, ғижиниб деди:

— Мана бу бошқа гап, ҳар ҳолда, ўзига хослик ери бор... — шундай деди-ю ўйланиб қолди. Бироқ бу фикр уни қизиқтирганини билдиргиси келмай, шу заҳотиёқ рангсиз қовоқларини ҳорғин юмиб, ҳасрат қилиб қолди: — Ҳаво ҳам бетайинда, гоҳ қарасанг иссиқ, гоҳида совуқ — мени жуда бўшаштириб юборяпти-да. Менинг ёшимдаги одамлар ҳар қандай ўзгаришларга ҳам сезгир бўлиб қолади. — У жунжиб елкаларини силкитди-да, сархушлик билан ўзини ёстиққа ташлади. Аммо унинг дили ғаш, нотинч эди.

Яқинда у ўзига тенгқур бир асир, совет офицерини сўроқ қилган эди. Асир қотмадан келган, кўринишдан сипир-вазмин, чайир киши эди. Буришган қовоқлари остидаги бир оз хиралашган кўзларининг тик боқиши киши диққатини ўзига жалб қиларди. Офицерни машинада олиб бориш мумкин бўлсин учун госпиталда яраларини апил-тапил тикиб, кейин Лансдорф ҳузурига олиб келишган эди. Унга қон қуйишиб, венасига юракни тетиклантирадиган дори юборишгандан кейин бутунлай ҳолдан тойган асирнинг қуввати қисқа муддатга қайта тикланиб, бинойидек бўлиб қолган эди: у ҳаддан ташқари ҳолдан тойган, ҳаёти сўниб борарди. Шунга қарамай ақл бовар қилмайдиган асабий куч ҳисобига камдан-кам учрайдиган матонат кўрсатди. Худди шу одамнинг кечагина хирургия столида ётгани сира сезилмасди.

Асир Лансдорф таклиф қилган бир рюмка коньякдан ҳам, сигаретадан ҳам қайтмади.

У бирор маълумот беришдан мутлақо бош тортди. Елкаларини қисиб, истеҳзо билан деди:

— Агар янглишмасам, сизга қараганда анча ёш, ғайратли, гестапонинг барча техника усуллари билан мени батамом таништирган терговчиларни ҳам етарли даражада чарчатгандек эдим. Ёки сиз бирор-бир янги усул қўлламоқчимисиз? Ундай бўлса вақт ғанимат.

Лансдорф соатига қараб қўйди:

— Қирқ минутдан кейин сизни отиб ташлашади, — деди у мулойимлик билан, — гапни очиқ айтишимнинг сабаби шуки, офицер сифатида хоҳ душман, хоҳ дўст бўлсин мардлик кўрсатган кишини қадрлайман.

— Шунақа денг! — истеҳзо билан кулди асир ва жиғга-тегадиган қилиб сўради: — Бу сўзингизнинг таслим бўлишга ўхшашлигини сезганингиз йўқми?

— Кимни назарда тутяпсиз?

— Сизни, албатта!

— Олифтагарчиликнинг ҳожати йўқ.

— Нега?

— Ҳар қалай, ўлим астойдил ҳисоблашишга арзийдиган бирдан-бир нарса.

— Э, ҳа! Сиз мавҳум муҳокамаларга мойил одам экансиз.

— Сиз-чи?

Асир офицер таржимонга имо қилиб, Лансдорфдан сўради:

— Кейинчалик мана бу кишининг қўл остингиздаги одамларга сийқаси чиққан мулоҳазаларингизни завқланиб гапириб беришини хоҳлар экансиз-да?

— Сизнинг мулоҳазаларингизни, — эътироз билдирди Лансдорф. — Айни сизнинг мулоҳазаларингизни.

— Хайр, майли, — деди асир офицер, биз сизни сўроқ қилган пайтда бунақа сийқаси чиққан гапларни айтмай қўяқоларсиз.

— Сиз шу хом хаёл тўғрисида астойдил жон куйдиряпсизми? Шу айтган гапларингизни амалга ошириш учун қандай имкониятлар борлигини тушунтириб берсангиз, жуда миннатдор бўлардим.

— Қўйинг! Қўйинг! — кетма-кет такрорлади офицер. Бу ўлардай содда услуб-ку!

— Бўлса бордир! — деди Лансдорф, яна соатига қараб, бармоғи билан циферблатни кўрсатаркан, сўради: — ҳар қалай, арзирмикан? Балки яна ўйлаб кўрарсиз? — Ҳурмат қилгандек оҳангда ваъда берди: — Мен рози бўлишим мумкин. Ҳатто бирор муҳим гап айтмаган тақдирингизда ҳам. Ҳаётингизни сақлаб қолсам хушнуд бўлардим.

— Нега?

— Айтайлик, бугун кайфиятим дуруст ва уни бузмоқчи эмасман.

— Иш услубингиз жуда содда экан, — деб таъна қилди офицер ва нафратланиб қўшиб қўйди. — Эски қолипда сўроқ қиларкансиз.

Лансдорф:

— Ўн минут қолди, — деб эслатди.

— Балки, соатингиз бир оз орқада қолаётгандир? — деди офицер ва ўрнидан турмоқчи бўлиб стол қиррасига таянди.

Таржимон сўроқ давомида қўлида ушлаб турган тўппончани юқори кўтарди.

Лансдорф асирга:

— Барака топкур кўп ошиқманг, — деди тилёғламалик билан, — шундай қилиб, мардларча ҳалок бўлишингизга йўл қўйиб беришади, деб ўйлаяпсизми? Содда экансиз. Сўроқ протоколи аллақачон тўлатиб қўйилган ва охирги варағига дастхатингиз жуда ўхшатиб туширилган. Буни биз баъзи ҳамроҳларингизга ўқитамиз, бизга хизмат кўрсатишга мойиллик кўрсатмаган чоғларида ҳам уларнинг ҳаётини сақлаб қоламиз ва ҳатто баъзи бирларига фронт линиясидан қочиб ўтишига ҳам ёрдамлашамиз. Шундай қилиб хиёнатингиз — ҳа, шу биз тўқиган хиёнат — ватанингизда маълум бўлади. — Лансдорф креслога суяниб, нафрат билан совуққина сўради: — Сиз бўлсангиз асир офицер сифатида шунчаки отиб ташлашади, деб ўйлаган бўлсангиз керак? Биз сизни инсон сифатида ҳам йўқ қилиб ташлаймиз.

Асирнинг юзлари бўзариб, пешонасида майда тер доначалари пайдо бўлди, лаблари қимтиниб, оқариб кетди.

Уни кузатиб турган Лансдорф қаноат ҳосил қилиб деди:

— Ҳа, мана, сизга ўхшаганларга жисмоний чора яхши таъсир қилмаслигини билардим. Ишончим комилки, худди ҳозир сизга айтганимдек қилишимизга сира шубҳа қилмасангиз керак.

Офицер чидамасди. Кўзлари қисилиб, нафас олиши тезлашди, бўйин томирлари бўртиб чиқди. Соғ оёғини бир амаллаб синган оёғининг устига олди-да, уни тебратар экан, бўғиқ овоз билан тўсатдан:

— Қани бўлмайсизми? — деди.

— Нимани бўламиз? — қатъий сўради Лансдорф.

— Қирқ минут ўтиб кетди.

— Сизга яна ўн минут вақт бераман, — Лансдорф папкани шошилмай очди-да, худди шу зайлда ошиқмай унинг ичидан аёл ва болаларнинг расми туширилган бир нечта фотосурат олиб офицерга узатди. — Бу қиёфалар сизга таниш бўлса керак? Улар сиздан номус қилишади. Бутун умрга сиз улар учун иснод манбаи бўлиб қоласиз — деб таъкидлаб қўйди.

Офицер бир лаҳза суратларга тикилиб қолди. Худди кўзларидан нур ёғилаётгандай чақнаб кетди. Шу пайт у стул суянчиғига суяниб, енгил нафас олди:

— Улар ишонишмайди! Улар ишонишмайди! — деди-ю, туришга интилди. Лансдорф стол остига ўрнатилган кнопкани босди.

Икки соқчи югуриб кириб, асирга ташланди. Асир офицер улардан бирининг юзига тарсаки тушириб, иккинчисига чап берди. Таржимоннинг асаби қўзғаб кетиб, ўқ овози янгради...

Жасадни олиб чиқиб кетганларидан кейин Лансдорф таржимонга жаҳл билан қараб қолаверди.

М. АЛИЕВ таржимаси.

Боку қурилиш поезди коллективи янги Тошкентни барпо қилишда актиб қатнашмоқда. Қардошларимиз кўп қаватли уйлардан иккитасини қуриб тамомладилар. Суратда яқиндагина қуриб битказилган уй (чапда) ва тикланаётган шундай учинчи иморатни кўриб турибсиз.

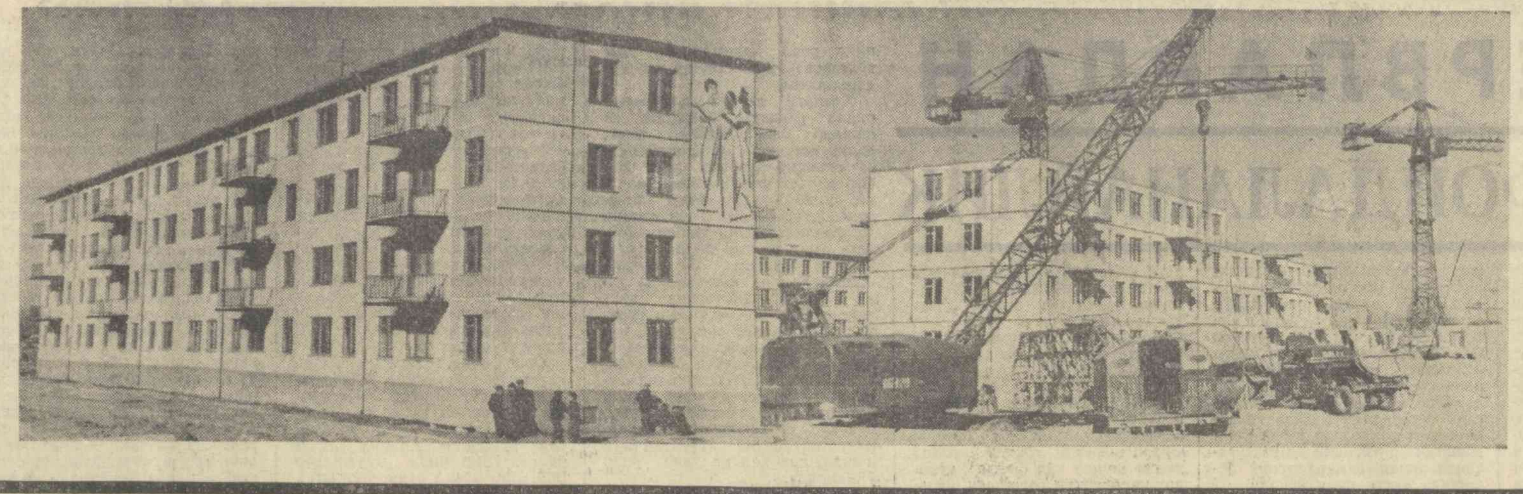

А. Тўраев фотоси.

Турли мамлакатларда

ХИТОЙДАГИ «МАДАНИЙ РЕВОЛЮЦИЯ» ХУСУСИДА

«ХУНВЭЙБИНЛАР» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯЛАРИНИ БОСИБ ОЛМОҚДА

ПЕКИН, (ТАСС). Хитойда ХКПнинг шаҳар ва вилоят комитетларига ҳужум давом этмоқда.

Уларнинг босма органлари, радиостанциялари, босмахоналари тортиб олинмоқда.

Вилоят матбуотидан маълум бўлишича, баъзан ўзларини «революцион исёнчилар» ёки «қизил исёнчилар» деб ҳам атаётган хунвэйбинларга шу вазифани бажариш топширилган.

Масалан сўнгги кунлардагина хунвэйбинлар ХКП Цзянсу вилоятининг органи — «Синьхуа жибао» газетасини, ХКП Шаньдун вилоят комитетининг органи — «Дачжун жибао» газетасини, ХКП Аньхуэй вилоят комитетининг органи — «Аньхуэй жибао» газетасини, ХКП Ляонин вилоят комитетининг органи — «Ляонин жибао» газетасини, ХКП Хэнань ва Хэбэй вилоятлари комитетларининг органлари — «Хэнан жибао» ва «Хэбэй жибао» газеталарини босиб олдилар. Улар Нанкин ва Хэбэй шаҳарларида шаҳар ва вилоят радиостанцияларини ҳам қўлга олдилар.

«Синьхуа жибао» газетаси янги хўжайинларининг гапига қараганда, бу газета «Мао Цзедун ғояларига қарши курашишга қаратилган жиноий фаолият билан шуғулланиб келган» ва «учта қизил [illegible] байроқка («катта сакраш», [illegible] муналар» ва «б[illegible] «коммуна[illegible] редакция изоҳи) [illegible] йўл» — туриб ҳужум [illegible] қарши қу... босиб олинганлиги учун [illegible]

Бошқа га[illegible]да, уларга [illegible]зеталарга келгантар ма[illegible] ҳам «Буюк пролетар[illegible] маданий революцияси ва «[illegible]ини ўчиришга уринди» [illegible] Раис Маога ошкора қарши чиқди». «Раис Маонинг пролетар революцион йўлига қарши, Мао-Цзе-дун ғояларига қарши чиқди» деган айблар қўйилмоқда.

«Революцион исёнчилар» — хунвэйбинлар ХКП вилоят ва шаҳар комитетларининг матбуот органларини қўлга олиш билангина чекланиб қолмадилар. Улар бутун Хитой касаба союзлари федерациясининг органини — «Гунжэнь жибао» деган марказий газетани ҳам босиб олдилар.

«Гунжэнь жибао» газетасини ўз қўлига олган аввалги раҳбарлари, дейишади хунвэйбинлар, Марказий Комитетнинг собиқ иблис пропаганда бўлимининг машъум кўрсатмаларини бутун чоралар билан амалга ошириб келганлар, Мао Цзедун ғояларига қарши чиққанлар. Раис Мао йўлига қаршилик кўрсатганлар, буюк пролетар маданий революциясига путур етказганлар».

ХИТОЙ АРМИЯСИДА «МАДАНИЙ РЕВОЛЮЦИЯ»НИНГ ЯНГИ РАҲБАРЛАРИ

Хитой матбуотининг хабарларидан маълум бўлишича, Хитой Халқ озодлик армиясидаги аввалги «маданий революция ўтказувчи бутун армия группаси қайтадан тузилган» ва янги группа ташкил этилган. Хунвэйбинлар тарқалган материалларда армиядаги «маданий революция» ишлари билан шуғулланувчи Хитой Халқ озодлик армияси бош сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Лю Чжи-цзян бошчилигидаги аввалги группанинг ишлари кескин танқид қилинди. Хунвэйбинларнинг «Дунфан хун» газетаси «Лю Чжи-цзяннинг 10 та жинояти»ни бирма-бир санаб Лю Чжи-цзян бошчилигидаги «маданий революция» бутун армия группаси раиси Мао кўрсатмаларига зид боришга журъат қилди» деб даъво қилади. Газета Лю Чжи-цзян «[illegible]» «ашаддий жино[illegible] [illegible]паси»ни да, «буюк [illegible]ятлар» қилишга[illegible] маданий революцияга путур етказиш»да айблайди. ХКП Марказий Комитетининг раиси Мао Цзе-дуннинг хотини Цзян Цин армиядаги «маданий революция ишлари билан шуғулланувчи янги группа раҳбарининг маслаҳатчиси қилиб тайинланган. Бу хотин «маданий революция»га ва «хунвэйбинларнинг» ҳаракатларига доир воқеаларда катта роль ўйнамоқда.

«Цзефанцзюнь бао» деган армия газетасининг ана шу янгиликка бағишланган мақоласидан маълум бўлишича, бу «қайта қуриш» армиядаги «маданий» революция раҳбарлигини мустаҳкамлаш «мақсадида ўтказилган ва армия раҳбарлари ўртасидаги «икки йўл кураши»нинг оқибати бўлган.

Мақоладан маълум бўлишича, Хитой Халқ озодлик армияси раҳбарлари орасида «буюк маданий революция» номи билан ҳозир мамлакатда ўтказилаётган сиёсий кампания хусусида ихтилофлар бор. «Армияда маданий революцияни охирига етказиш» учун деб ёзади шу газета, шиддатли кураш олиб бориш ва «ҳар қандай қаршиликни синдириш» лозим. Мақола авторлари «армиядаги «юксак ма[illegible]» эгаллаб турган ва [illegible]кейинтик йўлдан бора[illegible] капиталистувчи шахслар[illegible]тган бир ҳоБериб бу[illegible]»га қарши ва «зўр ни ўт[illegible] буржуача реакцион йўлла[illegible] [illegible]азаётган қайсар кишиларга қарши «кескин ҳужум» бошлашга даъват қиладилар. «Цзефанцзюнь бао» газетаси армиядаги шу йўлнинг таъсирини «барҳам беришга даъват қилиб, акс ҳолда «маданий революция» «ярим йўлда барбод бўлиб қолиши» мумкин, деб огоҳлантиради. Газета «раис Мао Цзе-дун йўлида онгли ва қаттиқ туриш»ни талаб қилади.

СИНФИЙ ЖАНГЛАР

ФРАНЦИЯ

«Авион Марсель Дассо» фирмаси Бордо шаҳри яқинидаги авиация корхоналарининг ходимлари митинг ўтказдилар. Улар ҳукуматдан ҳарбий авиация учун эмас, балки граждан авиациясини ривожлантириш учун кўпроқ маблағ ажратишни талаб қилдилар.

«Авион Марсель Дассо» заводининг ишчилари иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилаш талабларини ҳам илгари сурдилар.

АНГЛИЯ

«Стюартс энд ллойдс» компаниясининг корби шаҳридаги металлургия заводи ишчиларидан 500 киши забастовка эълон қилди. Улар меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

«Ровер компани» автомобиль компаниясининг Бирмингем яқинида жойлашган Солихалле шаҳридаги асосий корхоналари ишчиларининг забастовкаси иш ташловчиларнинг ғалабаси билан тугади. Корхона эгалари ишчи[illegible]ларнинг талабларини қондиришга мажбур бўлдилар.

ИСПАНИЯ

Мадриддаги электр заводлари ишчиларидан 13 мингдан кўпроқ киши маъмурият ишчиларнинг иш ҳақини оширишдан бош тортганлигига қарши норозилик билдириб, яқинда икки марта ўз ишларини тўхтатдилар. Ишчиларнинг вакиллари ишчиларнинг талаблари қондирилмагунча ҳар куни иш тўхтатилаверади, дедилар.

Бу корхоналарнинг ишчилари намойиш раҳбарларининг қамоққа олинганлигига қарши норозилик билдириб, илгари ўтирган ҳолда забастовка ўтказган эдилар. Бу намойишда меҳнат шароитини яхшилаш талаби илгари сурилган эди. Полиция қамоққа олинган кишиларни озод қилгандан кейин забастовка тўхтади.

Бутун Италияда кончилик саноати меҳнаткашларининг забастовкаси бошланди. Шахтёрлар янги умуммиллий меҳнат битими тузилишини талаб қилмоқдалар. (ТАСС).

КАЛЛАКЕСАР КАНБЕРРАДА

ИЗОҲ БЕРАМИЗ

ЛОНДОН, 19 январь. (ТАСС). Кеча Австралия пойтахти Канберрага Сайгон «бош министри» Нгуен Као Ки келди, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири. Кининг хавфсизлигини таъминлаш учун юзлаб полициячилар ва искович итлар соқчи қилиб тайинланди.

Ҳа, шундай қилмаса ҳам бўлмасди. Австралия ва Янги Зеландия халқлари Жанубий Вьетнамнинг озодлиги учун мардона кураш олиб бораётган ватанпарварлар билан бирдамлик изҳор қилиб, Нгуен Као Кининг Австралия ва Янги Зеландияга келишига қарши кўпдан бери норозилик билдиришаётган эдилар. Ки Австралияга келмасдан бурун бу ерда унинг визитига қарши норозилик билдирувчи бирлашган комитетлар ташкил қилинди. Виктория штатидаги лейбористлар партияси ижроия комитетини қўшиб ҳисоблаганда касаба союзларнинг 21 ташкилоти Мельбурнда уюштирилган комитетга, 24 касаба союз ташкилоти эса Брисбенда уюштирилган комитетга кирган эди.

Тинчгина Австралия бугун худди ўқ-дори солинган бочкани эслатади[illegible]. Ҳамма ёқда «Кининг мамлакатимизга келишига ҳеч [illegible] қандай эҳтиёж йўқ» деган шиорлар остида оммавий намойишлар бўлиб ўтмоқда. Оппозициячи лейбористлар партиясининг лидери Колуэлл меҳнаткашларни «Австралияга Осиё диктаторининг келишига қарши норозилик намойиши ўтказишга» чақирган эди. Бугун ҳатто Австралия ҳукумат муассасаларида ҳам бу норозилик яққол сезилиб қолмоқда. Австралия бош министри Холт ҳам «бундай шароитда ҳар қандай тинч намойиш ҳам хавфли ва у назорат қилинмай қолиши мумкин» деб тан олишга мажбур бўлаётир. Ҳукумат газеталари эса халқни ҳеч бўлмаса «хўжа кўрсин учун жим туришга» чорламоқда.

Лекин Сайгон режимининг «бош министри» Нгуен Као Кининг Австралияга келиши биргина Австралия халқларини эмас, балки Янги Зеландия халқларини ҳам ташвишга солмоқда. Улар Сайгон қўғирчоғи Австралия ва Янги Зеландияга бекордан бекорга келмаётганини яхши биладилар. Ҳақиқатан ҳам, «маршал» Ки бу ерга келишдан олдин Жанубий Вьетнамда ватанпарварларга қарши урушаётган Австралия ва Янги Зеландия қўшинлари жойлашган ерларда бўлиб, солдатларнинг ота-оналарига «салом» олиб қайтган эди. У Острелиэн Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири билан суҳбатда бу мамлакатлар Жанубий Вьетнамга кўрсатаётган «ёрдам» учун уларнинг ҳукуматларига раҳмат айтиш ниятида эканлигини таъкидлаган эди. Чиндан ҳам Австралия ва Янги Зеландия маъмурлари Жанубий Вьетнамда ўз қўшинлари сафини кун сайин кенгайтирмоқдалар. Шу йил 1 январгача Австралия қўшинларининг Жанубий Вьетнамдаги сони 5200 кишига етди. Куни кеча Австралия ҳарбий ҳаво кучларининг бомбардимончи самолётларидан 8 таси ва битта «Хобарт» эсминеци Жанубий Вьетнамга юборилди. Янги Зеландиядан 1150 киши Жанубий Вьетнам ватанпарварларига қарши урушмоқда.

Австралия ва Янги Зеландия халқларининг Сайгон режими «бош министри»нинг бу мамлакатларга келишига қарши норозилик билдираётганининг сабаби ҳам ана шунда. Чунки улар Нгуен Као Ки бу мамлакатларнинг ҳукуматларига кўрсатаётган ёрдами учун «раҳмат» айтибгина қолмасдан, янгидан-янги қўшин сўраш учун келаётганини ҳам яхши билишади. Шу сабабдан ҳам фақат Австралиядагина эмас, балки Янги Зеландияда ҳам «бош министр»нинг келишига қарши намойишлар тобора кучайиб кетмоқда. 11 январь куни Янги Зеландиянинг бешта йирик порти ишчилари иш ташлаб, Янги Зеландия бош министри Холиокага норозилик телеграммаси юборишди. Гамильтон шаҳрининг ишчилари эса агар Ки уларнинг шаҳрига қадам қўядиган бўлса, ишни тўхтатажакларини айтишди. Янги Зеландия газеталари редакцияларидан бирига юборилган хатда «Биз унинг бу ердан тириклай чиқиб кетишига кафиллик бермаймиз. Биз диктаторларни ёмон кўрамиз. Ки эса энг ёмон диктатор. Чунки у Гитлерни энг яхши қаҳрамон деб атаган» деб ёзилгандир.

Канберра чақирилмаган меҳмонни оммавий намойиш билан кутиб олди. У тушган меҳмонхона олдида юзлаб австралияликлар «Фашист диктатор, Австралиядан жўнаб қол!», «Ки — болалар жаллоди!» деган қичқириқлар билан узоқ вақтгача тарқалмай туришди. Намойишга оппозициячи лейбористлар партиясининг лидери А. Колуэлл бошчилик қилди.

А. Колуэллнинг таърифича «Австралия тарихида қора кунлар бошланди». Газеталар ва радио Брисбенда ҳамда Мельбурнда тайёрланаётган халқ намойишлари ҳақида хабар бермоқда. Кеча парламент олдидаги майдонда Вьетнамдаги империалистик агрессияга қарши норозилик намойиши бир ярим соатдан кўпроқ давом этди. Унинг катнашчилари — парламент депутатлари, мамлакатда ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоблари, олимлар, ўқитувчилар, оналар, студентлар ва ўқувчилар «Биз фашист Ки учун ўлишни истамаймиз!», «Болаларимизни уйимизга қайтаринглар!», «Уруш эскалациясини тўхтатиб, тинчлик эскалациясига йўл очиб беринглар!», «Сайгон диктатори мамлакатимиздан чиқиб кетсин!» деган қичқириқлар билан Нгуен Као Кига бўлган муносабатларини изҳор этдилар.

Б. ЮСУПОВ.

ИСРОИЛ ШАРТ ҚЎЙМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 19 январь. (ТАСС). Кеча Исроил Бош секретарь У Таннинг сулҳ тузиш бўйича Сурия—Исроил аралаш комиссиясининг фавқулодда учрашувини ўтказиш тўғрисидаги чақириғига розилик билдирди. Аммо Исроилнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги доимий вакили Комэянинг У Танга ёзган хатида кўрсатилишича, Исроил учрашувнинг тўла кун тартиби олдиндан ишлаб чиқилишини талаб қилмоқда. Ҳолбуки, Сурия бу таклифни ҳеч қандай шартсиз қабул қилган эди.

Шу шарт назарга олинадиган бўлса, Исроил билан Сурия чегараси ўртасида вужудга келган кескинликни юмшатишга имкон берадиган комиссия мажлиси бошланиши орқага сурилади.

ЯНА ҲУЖУМ

ХАНОЙ, 19 январь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, АҚШ авиацияси 17 январда демилитаризация қилинган зонанинг шимолий қисмида жойлашган районларни, шунингдек кўпгина Шимолий Вьетнам вилоятларидаги аҳоли яшайдиган пунктлар ва саноат объектларини яна бомбардимон қилган ва ўққа тутган. Шу куни Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикасининг саноат маркази—Тхайнгуйен шаҳрини ва унинг атрофини тўрт марта бомбардимон қилган. Бомбардимон натижасида кўп кишилар қурбон бўлган, кўпгина уй-жойлар вайрон бўлган.

Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси Вьетнамдаги кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссияга мактуб юбориб, унда Америка ҳарбийларининг янги ваҳшийларча ҳужумларига қарши қатъий норозилик билдиради.

МОНГОЛИЯДА ЕР ҚИМИРЛАДИ

20 январь Москва вақти билан соат 4-57 минутда Монголияда яна кучли зилзила бўлди. Матбуотда хабар берилишича, биринчи силкиниш 5 январда бўлган эди. «Москва» Марказий станциясида олинган Совет Иттифоқи сейсмик станцияларининг маълумотларига кўра, ер қимирлаш эпицентри Улан-Батордан 270 километр ғарбда. Унинг эпицентрдаги кучи 8-9 баллга етган деб тахмин қилинмоқда.

Бу ер қимирлаш бизнинг территориямизда — Иркутскда, Улан-Удэда, Читада сезилган. Унинг кучи 5 баллдан ошмаган. (ТАСС).

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ЧАНГАЛЗОРЛАРИ ЁНМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 18 январь. (ТАСС). Бугун Америка авиациясининг Сайгондан 32 миля шимоли-шарқда жойлашган районни бомбардимон қилиши натижасида 18 квадрат милядан иборат чангалзор ёниб кетган, деб Жанубий Вьетнамдан хабар беради Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлигининг мухбири. Американинг Гуам оролига жойлашган «В-52» бомбардимончилари Жанубий Вьетнам ватанпарварлари бўлиши эҳтимол тутилган районга тонна-тонна ёндирувчи бомбалар ташлаганлар.

АГРЕССОРНИНГ ҲИСОБ-КИТОБИ

А. ХОЛИҚОВ чизган расм.

«ИЛ-18» АВСТРАЛИЯ ТОМОН ЙЎЛ ОЛДИ

ЛЕНИНГРАД, 19 январь. (**ТАСС махсус мухбири Юрий Афанасьев**). 12-совет Антарктида экспедицияси қатнашчиларидан сўнгги группаси бугун эрталаб «ИЛ-18» самолётида Ленинграддан Тошкент — Карочи — Коломбо — Жакарта — Дарвин — Перт маршрути бўйлаб учиб кетишди.

Самолётни Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. С. Поляков бошқариб бормоқда. У, 1961 йилда Москва-Антарктида трассасини очган икки учувчидан биридир.

Қутбчилар изғирин совуқ бўлишига қарамай самолётга енгил ёзлик кийим кийиб кирдилар, чунки 12 соатлик парвоздан кейин улар олдида тропик иссиқлик, денгизда чўмилиш, экватордаги шаҳарлар экзотикаси турибди. Улар «Обь» электроходида жўшқин қирқинчи кенгликларда сузиб борган вақтда ўзларининг иссиқ қутб кийимларини киядилар.

ОЛИМЛАР ЛАБОРАТОРИЯСИДА

ОДАМ БИЛАН МАШИНА «СИМБИОЗИ»

Латвия Фанлар академиясининг институтлари пировард мақсади илмий ходимларнинг меҳнатини максимал даражада автоматлаштиришдан иборат комплекс тадқиқотларга киришдилар. Бу нарса билимнинг турли соҳаларидаги тадқиқот давоматини кескин қисқартиришга имкон беради, — деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Фанлар академиясининг президенти К. К. Плауде.

— Олдимизда турган вазифа одам билан машинанинг «симбиоз»ини вужудга келтириб, олимларга ижодий фаолият учун энг яхши шароитлар таъминлаб беришдан иборатдир. Яқиндагина электроника ва ҳисоблаш техникаси институтида мантиқий автоматларни лойиҳалаш энг малакали ходимларгагина топшириларди. Эндиликда эса шундай стандарт детал ва блоклар ишлаб чиқилдики, уларнинг компановкаси «электрон мия»нинг кўрсатиши бўйича қилинади.

Одамлар янги қурилмага бўлган талабларнигина ифодалайдилар, машина эса берилган программа бўйича унинг бутун структурасини ҳисоблаб чиқаради. Сон қийматларини график қийматларга айлантириб, мураккаб объектларни автоматик лойиҳалаш имконияти ҳам исбот қилинган. Бошқача қилиб айтганда машина зарур ҳисобларни бажарибгина қолмай, конструкциянинг эскиз чизмаларини ҳам беради.

Физика, полимерлар механикаси, органик синтез институтларининг лабораторияларида машаққатли механик ишлардан, ҳисоб ва ўлчашлардан тобора кўпроқ экспериментал торлар озод қилинмоқда.

Янги тадқиқот методларига ўтиш тегишли моддий база вужудга келтиришни талаб қилади. Академия составида электрон техникаси билан бой ускуналанган иккита марказ таъсис этиш кўзда тутилган. Шулардан бири турли аппарат ва генераторлар бўлсин, технология процесслари, тирик тўқима ёки тил структураси бўлсин — ҳар қандай объект ва ҳодисаларни моделлаштиришга мўлжалланади. Иккинчи бир марказ эса информацион марказ бўлиб, академиянинг асосий кутубхонаси базасида вужудга келади. Бу марказнинг ҳам аҳамияти оз бўлмайди — у билимнинг турли соҳаларига оид жуда кўп маълумотларни ўзининг «машина хотираси»да сақлайди ва қайта ишлаб беради. Автоматлар магнит каталоглардан керакли адабиётни ҳам қидиради ва тушган талабномаларга жавоблар босиб чиқаради.

Алоқа системаси олимларнинг лабораториядан чиқмай иккала марказ хизматларидан фойдаланишларига имкон беради.

ЕР ҚАЪРИДАН ЧИҚУВЧИ «ОВОЗЛАР»

ТАСС мухбири В. Ганжа хабар беради: «Массивлардаги айрим қатламлар пишиқлигининг микроскопик бузилишларида пайдо бўлувчи тоғ жинсларининг шовқин ва шитирлашларидаги фарқ Жезқазған мисруда шахталарида тадқиқот қилина бошлайди. Республика Фанлар академияси кончилик ишлари институтининг бир группа ходимлари шу шовқинларнинг хусусиятларидан тоғ жинсларининг аҳволини ва уларда ўйилган ер ости йўлларининг аҳволини контроль қилишда фойдаланишнинг амалий аҳамиятини аниқлади.

Олимлар тузган махсус «шовқин шкаласи» кулранг қумлоқ массали жойларда ўйилган кон ер ости йўллари шипининг зўриқиш даражасини аниқлашга имкон беради. Институтда конлардаги жуда паст шовқинларни қайд этувчи ихчам, ярим ўтказгичли аппарат ишлаб чиқилди. Аппаратнинг таъсир радиуси 50 метргача қадар бориб, уч ярим килограмм оғирликда. Аппарат олисдан контроль қилишга мўлжалланган.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт, 9.30 — С. Юдаков. «Ленин хотираси» (вокаль симфоник поэма), 9.45 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (тож.), 10.10 — Ленин ҳақида қўшиқлар, 10.30 — Қўшиқлар, 11.10 — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV Пленуми қарорлари амалда. «Қишлоқ маданияти юксалмоқда», 11.25 — «Фарғона квартети», 12.15 — Спорт (рус.), 12.30 — Музикали драмалардан парчалар, 13.30 — Қўшиқлар, 16.15 — «Октябрь» радиостанцияси, 17.20—Уйғур куйлари, 18.10—Бетховен. «Патетик соната», 18.30 — Концерт (студентларнинг талабига мувофиқ, 19.20 — Озарбайжон куйлари, 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси, 20.30 — Концерт, 21.20 — «Ҳамза» операсининг монтажи, 23.10 — Дам олиш кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 16.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 17.00 — **Мультфильм** (болалар учун), 17.20—**Футбол 1967 йилда** (спорт), 17.45 — **Қишлоқ жамоли** (капитал қурилишига эътибор берайлик), 18.05 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Петербург йиллари** (хужжатли фильм), 18.40 — В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги олдидан. **Ленин музика ҳақида**, 19.10 — **Ильич Лондонда** (хужжатли фильм), 19.20 — **Ўзбек куйлари** (концерт).

Рус тилида: 20.10 — **Телевизион янгиликлар**,

20.20 — **Эртаги кун программаси**.

20.25 дан — **Москва кўрсатади**.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 21/I да **Демон**, 22/I да эрталаб **Этик кийган мушук**, кечқурун **Дон-Жуан**.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/I да **Вероналик икки йигит**, 22/I да кундуз ва кечқурун **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 21/I да **Нурхон**, 22/I да кундуз **Калам қошлигим**, кечқурун **Махтумқули**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1967 йил 22 январда

7-10 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича

«Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ва ўзбек совет музикаси» деган темада,

ИККИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Лектор-Товур Жумаев

VI Бутуниттифоқ фестивалининг лауреати, Тўхтасин Жалилов номидаги **ўзбек халқ чолғу асбоблари оркестри** ва **хор капелласи**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Ғулом Абдураҳмонов, Шаҳодат Раҳимова, Насим Ҳошимов**, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Кундуз Миркаримова, Меҳри Абдуллаева, Тоштемир Шарипов, Муҳаббат Мусаева** қатнашадилар.

Концерт-лекция кундуз соат 12 да бошланади. Абонементлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

1967 йил 2 февраль кундуз соат 12 да, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совети мажлисида (Ялонғоч қишлоғи, 60-аудитория) қишлоқ хўжалик фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Х. У. Икромов «Тошкент область шароитида оқ жўхорини ҳар хил муддатларда экилганда унинг ўсиши, ривожланиши ва ҳосилга таъсири» деган темада.

А. Мустаев «Ўзбекистон шароитида помидор томатининг гетерозиси» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Тошкент область, Орджоникидзе район, Ялонғоч қишлоғи).

Тошкент консерва заводининг партия ва касаба союз ташкилотлари завод директори Х. М. Муҳитдиновга онаси

Муборак МУҲИТДИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор ўринбосари

Х. ЁДГОРОВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалиги — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34431, Маҳаллий ахборот — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В38670, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ А — 18. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 00553.